

Jaarstukken 2023

CONCEPT

Auteur (s) : DCMR o.l.v. concerncontroller
Documentnummer : 22359719
Versie: : 0.9
Datum : 11 april 2024

Inhoud

1	Voorwoord	3
	Deel A: Jaarverslag	5
2	Hoofdlijn Jaar 2023	5
3	Programma Milieubeheer	9
4	Paragraaf Bedrijfsvoering	22
5	Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	23
6	Paragraaf Financiering	24
7	Verlies- en winstrekening en toelichting	25
	Deel B: Jaarrekening	26
8	Balans en toelichting	26
9	Algemene waarderingsgrondslagen	34
10	Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting	35
11	Rechtmatigheidsverantwoording	36
	Deel C: Overige gegevens	37
12	Wet normering topinkomens	37
13	Bestuursleden algemeen bestuur	38
	Bijlagen	39

1 Voorwoord

In 2023 heeft DCMR zich weer volledig ingezet voor haar missie van een 'een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving'. Dit hebben we gedaan vanuit onze taken vergunningverlening, toezicht, handhaving, advies en monitoring. Dit was mogelijk door de grote en gezamenlijke inzet van alle DCMR-medewerkers: de vele milieu-inhoudelijk experts, maar ook alle collega's die vanuit ondersteunende taken hieraan hebben bijgedragen.

De missie van een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving kreeg in 2023 extra aandacht door een indringend advies van de Onderzoeksraad voor Veiligheid. De OvV onderzocht de milieutaakuitvoering bij een drietal bedrijven en concludeerde dat de bescherming van de gezondheid van omwonenden tegen schadelijke industriële emissies beter moet. Voor één van deze onderzochte bedrijven, Chemours in Dordrecht, voert DCMR in opdracht van de provincie Zuid-Holland de VTH-taken uit. De OvV erkent dat we bij dit bedrijf reeds scherpe eisen hebben gesteld Maar constateert tegelijkertijd dat de zorgen bij omwonenden groot zijn.

Het rapport van de OvV is voor ons een belangrijke aansporing om na te gaan hoe we in onze taakuitvoering en samen met onze samenwerkingspartners ons nog meer kunnen inzetten voor een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. Vanuit onze rollen als bevoegd gezag en VTH-uitvoerder hebben we daarbij nadrukkelijk gewezen op het belang van aanvullende wetgeving die een betere bescherming van omwonenden mogelijk moet maken. Op landelijk niveau wordt daarom door bevoegd gezagen, omgevingsdiensten en het Rijk intensief samengewerkt om te komen tot een meer integrale aanpak om de gezondheid van omwonenden beter te beschermen.

Voor de uitvoering van milieutaken is een goede organisatie en kennispositie van omgevingsdiensten essentieel. In het Interbestuurlijk programma (IBP) wordt landelijk gewerkt aan het versterken van het VTH-stelsel op het gebied van o.a. kennisuitwisseling, informatievoorziening en kwaliteit. In 2023 is getoetst of de omgevingsdiensten voldoende robuust zijn, waarbij bleek dat alle omgevingsdiensten nog niet voldoen aan de afgesproken criteria voor robuustheid. DCMR stelt daarom een plan van aanpak op, waarin wordt uitgewerkt hoe we wel aan de criteria voor bijvoorbeeld innovatie en opleidingsbudget kunnen gaan voldoen.

De bedrijfsvoering van DCMR werd in 2023 gekenmerkt door een grotere dynamiek in externe ontwikkelingen dan in de jaren ervoor. De hoge inflatie, een moeilijke arbeidsmarkt, stijgende loonkosten en inhuurtarieven betekenden voor DCMR een forse opgave in de aansturing van de bedrijfsvoeringstaken. De adequate voorbereiding op de Omgevingswet vormde hierbij ook nog een extra uitdaging. Gedurende het jaar is door het management en het bestuur zo scherp mogelijk gestuurd om de kosten en opbrengsten goed in balans te houden.

In dit jaarverslag nemen we u mee in de meest opvallende momenten van 2023, waarin wij met onze experts ons hebben ingezet voor de leefomgeving.

Meindert Stolk

Rosita Thé

Voorzitter bestuur DCMR

Secretaris

Het algemeen bestuur van DCMR Milieudienst Rijnmond,

Gelezen het voorstel van het dagelijks bestuur,

Gelet op artikel 29 van de Gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond;

BESLUIT:

vast te stellen Jaarverslag en Jaarrekening 2023

DCMR Milieudienst Rijnmond,

Schiedam, 4 juli 2024

De voorzitter,

Dhr. M. Stolk

De secretaris,

Mevr. R. M. Thé

Deel A: Jaarverslag

2 Hoofdlijn Jaar 2023

2023 was een intensief jaar. Het kenmerkt zich naast de reguliere werkzaamheden, ook door een verhoogde inzet. Alle afdelingen en expertises binnen DCMR Milieudienst Rijnmond leverden een significante bijdrage aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

DCMR had in 2023 te maken met uitvoerige maatschappelijke discussies over onder meer PFAS, bezorgdheid bij omwonenden van industrie, uitspraken in rechtszaken, mondige samenleving en intensivering van de energietransitie. Dit alles heeft gevraagd om een grote, gezamenlijke inspanning.

Inzet bij incidenten

Neem de brand bij afvalverwerker AVR in september bij Rozenburg. Nadat de brand uitbreekt en de meldkamer van DCMR als eerste een melding ontvangt, zet dit alle raderen intern in werking. Directiepijket en communicatiepijket worden ingeschakeld. Milieupijket gaat ter plaatse. Op de meldkamer is, gezien de omvang en de aard, direct een crisiscoördinator aangesteld.

De inzet blijft niet bij het moment van de brand. Onderzocht wordt of de brand een dioxineverontreiniging heeft veroorzaakt. In de nasleep hebben wij ons als omgevingsdienst bezig gehouden met de herverdeling van het huisvuil in de regio, het regelen van vergunningen en tijdelijke toestemmingen en het toezicht daarop, en de communicatie hierover. Daarnaast levert AVR warmte aan het Rotterdamse warmtenet, waarvoor maatregelen genomen zijn om de warmtevoorzieningen aan huishoudens veilig te stellen.

Al eerder bleek dat bij AVR extra aandacht nodig is voor milieu en veiligheid. De afvalverwerker kreeg al extra toezicht als gevolg een aantal kwiklozingen een paar maanden eerder. In 2023 is er ook gewerkt aan een nieuwe vergunning voor AVR.

Extra aandacht voor gezondheidsrisico's

In 2023 rapporteerde de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) dat de gezondheid van omwonenden van industrie in Nederland niet voldoende wordt gewaarborgd. Een van de onderzochte casussen was Chemours, een chemisch bedrijf in Dordrecht, waar DCMR de VTH-taken uitvoert. De omgeving van Chemours is vervuild door jarenlange PFAS-uitstoot, een schadelijke stof die niet afbreekt in het milieu. De provincie Zuid Holland als bevoegd gezag en DCMR als omgevingsdienst stellen daarom in de vergunning scherpe eisen aan dit bedrijf, maar na bezwaren van Chemours bleek bij de rechter dat een aantal eisen geen stand hield. Daarom bepleiten de provincie en DCMR om in de landelijke wetgeving strengere regels op te nemen. Ook bij stoffen waarvan de risico's nog niet precies bekend zijn (de zogenoemde potentiële zeer zorgwekkende stoffen) moet het voorzorgsbeginsel beter worden toegepast. Dat wil zeggen: niet produceren en gebruiken zolang we de gezondheidsrisico's niet kennen. Dit pleidooi is ook ingebracht bij de rijksoverheid en de Tweede Kamer.

DCMR aanpak

DCMR heeft zich, gezamenlijk met zijn opdrachtgevers, (meerjarige) doelen gesteld. Deze stonden ook in 2023 centraal. DCMR realiseert deze door middel van het verlenen van vergunningen, het uitvoeren van toezicht en handhaving, en het geven van gespecialiseerd milieu- en ruimtelijk advies. Ook zet DCMR daarvoor allerlei gespecialiseerde (geluids)metingen in en monitoren we de uitstoot.

Het afgelopen jaar heeft de afdeling Toezicht en Handhaving de meest risicovolle bedrijven in Zuid-Holland en Zeeland allemaal gecontroleerd en bezocht. Tijdens deze controles zijn milieu- en veiligheidsdoelen meegenomen. Relatief veel extra inzet moest gepleegd worden op een aantal aandachtsbedrijven, zoals AVR en Chemours.

Onze toezichthouders hebben sterk ingezet op de naleving van regels en het behalen van gestelde doelen. Het draait daarbij allang niet meer louter om handhaving, maar om beïnvloeding van het gedrag van bedrijven door onder meer de inzet van een financiële prikkel, zoals last onder dwangsom. Ook zijn gedragsonderzoekers ingeschakeld om ervoor te zorgen dat bedrijven structureel verbeteren, bijvoorbeeld door aan de hand van een beknopte vragenlijst (MVP: Meting Veiligheidsperceptie)

bedrijven een spiegel voor te houden over hoe hun medewerkers het veiligheidsklimaat ervaren. Dit instrument motiveert bedrijven aan om aan de slag te gaan met de aandachtspunten rond veiligheid en gedrag in hun organisatie. Daarnaast wordt het gericht inzetten van communicatie en publiciteit ingezet om een bedrijf te laten naleven. Daarmee wordt het communicatieve aspect voor ons als omgevingsdienst steeds belangrijker.

DCMR werkt op gebied van gedragsbeïnvloeding samen met Omgevingsdienst (OD) de Vallei, ODNZKG en OD Twente. Deze samenwerking leidt tot meer impactvolle interventies. Een voorbeeld daarvan is het stookinstallatieproject (SCIOS). Deze zouden periodiek gekeurd moeten worden uit veiligheids- en milieuoverwegingen. In de praktijk gaat dit vaak mis, een landelijk probleem dat veel tijd kost maar waar het reguliere toezicht niet voor een structurele oplossing zorgt. De gedragsdeskundigen onderzoeken het gedrag van de overtreders en ontwikkelen vervolgens kansrijke interventies om dit probleem slimmer aan te pakken. De samenwerking met andere ODs zorgt ervoor dat we in diverse regio's diverse interventies kunnen uitrollen en testen welke aanpak het meeste resultaat oplevert. Deze aanpak kunnen we vervolgens landelijk opschalen. Door ervaringen uit te wisselen weten omgevingsdiensten steeds beter wat de prioriteiten bij de inspecties moeten zijn en hoe de naleving van regels kan worden verbeterd.

Energie transitie

De energietransitie krijgt volop aandacht. In de Rijnmondregio werken bedrijven en overheden hard aan de energietransitie: we schakelen over van fossiele energiebronnen naar duurzame energieopwekking. Dit zal er toe leiden dat de Rijnmond er in 2050 compleet anders uitziet dan nu. De ingewikkelde ruimtelijke puzzel die dat oplevert, waarin de belangen van energie en grondstoffen transitie, woningbouw en leefbaarheid richting 2050 een plek krijgen wordt uitgewerkt in het Novex traject met de rijks-, provinciale- en gemeentelijke overheden. Hierin werkt DCMR met zijn ruimtelijke en milieukennis actief mee. Maar in deze overgang hebben we soms wel te maken met dilemma's en tegengestelde belangen. We zetten hierop in via onze programma's energietransitie, circulaire economie en de start van een gespecialiseerd team Energie

Een voorbeeld van zo'n dilemma speelt bij waterstof. Het gebruik van waterstof en waterstofdragers als ammoniak helpt in het halen van de klimaatdoelen. Maar waterstof en waterstofdragers als ammoniak moeten wel worden gemaakt, opgeslagen en getransporteerd. Ammoniak kan als efficiënte energiedrager worden gebruikt. Het vervoer, het opslaan en het weer omzetten van ammoniak naar waterstof moet natuurlijk wel veilig gebeuren. Dit vraagt strenge regelgeving en zorgvuldige communicatie met omwonenden. DCMR zet zich ervoor in dat aan het vervoer en de opslag van ammoniak de allerhoogste veiligheidseisen worden gesteld. Hiertoe heeft DCMR aangedrongen op en ook bijgedragen aan een versnelde actualisatie van de regels voor grootschalige ammoniakopslag in de PGS12, zodat we op het hoogste veiligheidsniveau vergunningen kunnen verlenen voor ammoniakopslag. Deze nieuwe regels worden al toegepast bij de eerste vergunningaanvragen voor grootschalige ammoniakopslag in Zuid-Holland en Zeeland.

Een voorbeeld van tegengestelde belangen kan zich voordoen bij de inzet van windmolens. Windenergie is belangrijk voor het realiseren van de klimaatdoelen. Omwonenden kunnen echter hinder ervaren zoals geluid en slagschaduw. Als omgevingsdienst geven we ruimtelijke adviezen en hebben een toetsende rol om die hinder te beperken.

Tenslotte is het besparen van energie een andere goede manier om de beoogde reductie in CO2 emissie te realiseren. Vanuit ons nieuwe gespecialiseerde team energie houden we toezicht op de gestelde besparingseisen. We gaan echter een stuk verder door bedrijven te stimuleren verdergaande maatregelen te treffen. In dit kader maken we ook afspraken met brancheverenigingen en koepels. Het afgelopen jaar hebben de hogere energieprijzen geholpen om het belang van energiebesparing uit te leggen.

Samenwerking

Nederland kent 28 omgevingsdiensten, waarvan vijf in Zuid-Holland. De vijf diensten in Zuid-Holland hebben in 2023 de samenwerking versterkt. Ze hebben immers vergelijkbare opgaven en dan zorgt samenwerking voor meer kwaliteit en efficiëntie. Zo werken de vijf samen op het gebied van digitalisering, datagedreven werken en arbeidsmarktcommunicatie via de gezamenlijke campagne "de betere wereldbaan". Ook landelijk wordt de verbinding tussen de omgevingsdiensten versterkt. Het landelijke Interbestuurlijk programma (IBP) werkt aan het versterken van het stelsel zodat de

omgevingsdiensten robuuster worden en meer kennis en ervaring delen. Deze twee initiatieven staan in verbinding gericht op efficiënt samenwerken. DCMR bekijkt hoe deze initiatieven elkaar kunnen versterken en hoe wij daaraan kunnen bijdragen.

Datagedreven en digitalisering

Informatiegestuurd werken wordt steeds belangrijk in ons werkveld. DCMR werkt zoveel mogelijk datagedreven. Via data-analyse worden enerzijds de meest risicovolle bedrijven geselecteerd en anderzijds worden controles dankzij data-analyse beter en efficiënter. Op basis van gegevens kunnen de aanpak of de doelen worden bijgesteld. In 2023 heeft DCMR verdere stappen in de digitalisering gezet. De digitale werkplek van werknemers is verbeterd. Werknemers kunnen makkelijker hybride werken en vooral ook beter samenwerken.

Ook zijn de systemen nu zo ingericht dat data beter te ontsluiten is. Zo hebben wij onder meer de BLIK-applicatie geïntroduceerd. Die app geeft toezichthouders onderweg direct informatie over een locatie, zoals wanneer deze locatie voor het laatst is gecontroleerd. Daarnaast is de branche aandachtspunten monitor (BAM!) opgeleverd: met behulp van deze tool krijgen toezichthouders een signaal wanneer er iets opvallend, zoals een toename van klachten, voorvalt bij een bedrijf. In 2023 is het digitaliseren van vergunningen voortgezet en zo zorgen we ervoor dat we in de toekomst de actueel geldende vergunningvoorschriften op elk moment transparant en beschikbaar hebben.

Vanwege onze wettelijke verplichtingen (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) hebben wij onze informatie en systemen nog beter beveiligd. Datalekken proberen wij te voorkomen en aanvallen van hackers te weren. Ook hebben wij alle systemen - en ons als organisatie - klaargemaakt voor de Omgevingswet die op 1 januari 2024 inging. Dit was voor ons als organisatie en voor onze participanten een behoorlijke klus. Door meermalen uitstel van de wet, kostte het vereende krachten om op het laatste moment nog bij te sturen zodat wij op de juiste manier konden starten.

Duurzaamheid

Duurzaamheid staat het afgelopen jaar hoog op de agenda, zowel extern als intern. Intern letten wij op onze ecologische voetafdruk. Ons inkoopbeleid is gestoeld op duurzaam inkopen. Voorbeelden daarvan zijn dat DCMR afgeschreven telefoons duurzaam worden verwerkt en gestart is met de verwerving van een nieuw BREEAM duurzaamheidscertificaat, wat een certificeringsmethodiek is voor de duurzaam gebouwde omgeving. Ook wil DCMR het zero-waste certificaat halen (afvalvrije organisatie). In 2023 is hier veel aandacht aan besteed door het geven van voorlichting aan collega's en externe dienstverleners en zijn de inzamellocaties nog beter ingericht op de afvalstromen. Verder archiveren we digitaal conform de wettelijke duurzaamheidsstandaarden, zoals PDF/A. Het semi-statische papieren archief is geschoond en overgedragen naar de archiefbewaarplaats.

Extern adviseren en controleren wij op duurzaamheid. Het ministerie van Economische Zaken maakt afspraken met de bedrijven van de top 20-uitstoters van CO₂ over verduurzaming. Zij moeten daarbij kiezen voor methodes die verdergaan dan de best beschikbare technieken. DCMR zorgt ervoor dat deze methodes en technieken in een vergunning worden voorgeschreven. Om dit mogelijk te maken werken we met casusteams. Hierin kunnen onder meer projectleiders reguleren, juristen, luchtadviseurs en andere specialisten in het vergunningsproces deelnemen. De teams zijn in het leven geroepen om een kwaliteitsslag te maken, maar vooral ook er op toe te zien hoe de vervuilers in overleg sneller schoner kunnen worden.

Wij hebben de casus teams bovendien samengesteld om doortastend en meer voorspelbaar te kunnen vergunnen. Daarnaast betrachten we een balans te vinden in zorgvuldigheid, belangenafweging en participatie. Het doel is dat deze grote bedrijven daarmee bijdragen aan het doel van 55% reductie CO₂ in 2030. Naast CO₂ wordt ook gelijk gewerkt aan het verlagen van de stikstofuitstoot en van Zeer Zorgwekkende Stoffen.

Expertise ontwikkelen en delen

DCMR heeft veel milieukennis in huis. Dat komt door het omliggende industriële gebied en de toonaangevende bedrijven, maar ook door de aanwezige kennis en de ontwikkeling daarvan binnenshuis. Onze deskundigheid wordt veelgevraagd. Wij geven een bijdrage aan onderzoeken van

instituten als het RIVM, ministeries en TNO. Wij helpen richtlijnen op te stellen, bijvoorbeeld voor geluid bij padelbanen. Met onze expertise levert DCMR een bijdrage aan de landelijke normering voor de opslag van ammoniak. Wij werken samen met andere omgevingsdiensten en communiceren proactief met onze inwoners.

Informatiebehoefte

In de samenleving is er een toenemende informatiebehoefte bij mensen. In het kader van een transparante overheid krijgt DCMR veel WOO- en informatieverzoeken. Alle verstrekte informatie moet voldoen aan de AVG wet. Het afgelopen jaar hebben we ruim een miljoen A4-tjes gecontroleerd en geanonimiseerd. Het is een belangrijke taak, kost veel tijd en het is een grote uitdaging om de doorloop tijden te halen.

Een van de aanbevelingen uit het rapport Industrie en Omwonenden van de OvV is dat omgevingsdiensten meer proactief en transparant moeten communiceren naar bewoners over incidenten en milieurisico's. Samen met gemeenten en provincies als bevoegd gezag worden daarom hoorzittingen en bewonersbijeenkomsten georganiseerd zodat zorgen kunnen worden besproken en vragen kunnen worden beantwoord.

Ongewenst gedrag

Verder hebben wij aandacht voor ongewenste omgangsvormen. De vertrouwenspersoon binnen de organisatie hebben wij in 2023 nog eens extra onder de aandacht gebracht. Wij geven trainingen aan managers, bieden gerichte informatie aan en voeren een campagne. Ook polsen wij onze werknemers.

In het veld hebben mensen nog steeds te maken met ongewenst gedrag. Wij trainen mensen hoe zij kunnen voorkomen dat zij te maken krijgen met ongewenst gedrag. Daarnaast hebben wij een agressieteam, dat integraal bekijkt wat er nodig is om collega's optimaal te ondersteunen. Een leidinggevende gaat altijd het gesprek aan als iemand een nare ervaring heeft gehad. De vraag stellen 'hoe is het gegaan, want je bent daar geweest' is vaak al voldoende. Wij staan voor onze medewerkers en accepteren niet dat onze mensen onheus bejegend worden in de buitenwereld.

Talentenbinding

Werkzoekenden weten ons te vinden. De omgevingsdienst wordt gezien als een aantrekkelijke werkgever. Vooral jongeren vinden ons werkgebied interessant. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt lukt het DCMR dus om voldoende talent aan zich te binden. Het afgelopen jaar heeft de dienst vooruitlopend op de actualiteit, anticiperend weten te werven. Alleen in bepaalde nicheberoepen en functies waarvoor meer ervaring is vereist, hebben wij meer moeite om de vacatures in te vullen.

Wij willen een afspiegeling van de samenleving zijn. Daarom ontwikkelen wij beleid op diversiteit, gelijkwaardigheid en inclusie. Wij hebben oog voor (mentale) problemen waarmee werknemers kunnen worstelen, van overgangsklachten tot werkdruk. Wij maken dit soort kwesties bespreekbaar en proberen samen met medewerkers een oplossing te vinden. DCMR heeft de certificering als mantelzorg vriendelijke organisatie gekregen.

Groeien

Een veilige werkplek en duurzame inzetbaarheid zijn zeer belangrijk voor de DCMR. Daarnaast besteden we veel aandacht aan de persoonlijke ontwikkeling van onze medewerkers. Net als onze medewerkers is DCMR een lerende organisatie. Ons streven is om de toonaangevende omgevingsdienst die we zijn, te blijven. Ook in 2024.

Financien

DCMR heeft een financieel resultaat van €607k behaald. Dit is afwijking 0.8%. Een weergave en uitleg van de kosten en opbrengsten is opgenomen in hoofdstuk 5 Financiële resultaten, en van de baten en lasten in hoofdstuk 8 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

3 Programma Milieubeheer

De beantwoording van de vraag vastgelegd in de Begroting 2023 'Wat gaan we ervoor doen' is beschreven in hoofdstuk 2 en de vraag 'Wat mag het kosten' is opgenomen in de hoofdstukken 5 en 8. Dit hoofdstuk beschrijft de voortgang van het Meerjarenprogramma (MJP) 2023-2026. Het MJP is het bestuurlijk vastgestelde kader voor de uitvoering door DCMR. Het MJP bevat 12 focuspunten en dit hoofdstuk beschrijft per focuspunt de resultaten en uitdagingen.

3.1 Meerjarenprogramma

3.1.1 Procesveiligheid

Wat is er bereikt in 2023?

Het doel van dit focuspunt is dat bedrijven komen tot verbetering van hun veiligheidsprestaties om daarmee de veiligheidsrisico's en het aantal incidenten te verminderen. In vergunningverlening en toezicht is er daarom extra aandacht voor procesveiligheid. Relevante branches zijn onder meer chemie, tank op- en overslag en raffinaderijen. In 2023 heeft een aanzienlijke optimalisatie plaatsgevonden in de checklists die worden toegepast voor het inspecteren van procesveiligheid. Er zijn nu specifieke indicatoren per focuspunt opgesteld. De vragen in de checklists zijn aangescherpt, waardoor ze nauwkeuriger antwoord geven op de gestelde doelstellingen. Hoewel het uitvoeren van cyberinspecties niet onder de verantwoordelijkheid van DCMR valt, worden toezichthouders wel getraind op het gebied van cyber safety. De rol van DCMR met betrekking tot cyber security is nu duidelijk omschreven, wat heeft geleid tot het herstarten van gesprekken binnen het kader van de regionale samenwerking binnen FERM, een integraal onderdeel van het Port Cyber Resilience Programma.

In 2023 is een project gestart om tankstationhouders, die onder het Besluit externe veiligheid (Bevi, gericht op het beschermen van omwonenden rond bedrijven met veiligheidsrisico's) vallen, te informeren en te stimuleren om ongewone voorvallen te melden bij DCMR. Dit initiatief draagt bij aan een proactieve benadering van veiligheidskwesties binnen de industrie.

Wat waren uitdagingen?

Het uitvoeren van alle vooraf afgesproken inspecties was een uitdaging in 2023. Aan het einde van het jaar is er een grote inhaalslag gemaakt. Verder is in 2023 een onderzoek uitgevoerd om de relatie te analyseren tussen de financiële situatie van een bedrijf en het ontstaan van incidenten. In de praktijk is deze relatie zichtbaar, maar uit onderzoek is vooralsnog geen verband gekomen. Een vervolgonderzoek kan mogelijk meer inzicht opleveren.

De implementatie van het nieuwe landelijke inspectiesysteem (LBR, Landelijke benadering risicobedrijven) en het nieuwe gemeenschappelijke inspectieregister 2.0 verloopt nog niet volledig naar wens.

Wat kunnen we concluderen over de voortgang?

Er zijn het afgelopen jaar verschillende stappen gezet om de procesveiligheid binnen de industrie te verbeteren. De checklists zijn aangepast zodat dit ook beter onderzocht kan worden, en er is duidelijkheid gekomen over de rol van DCMR binnen cybersecurity, waarbij nadrukkelijk de samenwerking wordt gezocht met andere inspectiediensten.

3.1.2 Incidenten

Wat is er bereikt in 2023?

Het doel van dit focuspunt is het voorkomen van zware ongevallen en beperken van de gevolgen daarvan. Indien een incident plaatsvindt ontvangt een bedrijf een schriftelijk verzoek om onderzoek te doen naar het incident. Deze zogenoemde artikel 17 brief is aangepast en meer gebaseerd op de landelijke methodiek van het RIVM. DCMR controleert deze rapporten. Voor een specifiek bedrijf (Chemours) wordt geanalyseerd of er patronen te vinden zijn in de gemelde voorvallen. Dit geeft waardevolle inzichten in incidenten en hun mogelijke oorzaken.

De Branche Aandachtspunten Monitor (BAM) is met succes gebruikt in 2023. Dit project signaleert trends in o.a. klachten in een vroeg stadium en alarmeert de toezichthouder, bijvoorbeeld wanneer er afwijkingen gevonden worden in de hoeveelheid klachten. De pilot verliep goed, en in 2024 wordt het doorontwikkeld en onderzocht of het kan worden uitgerold over meerdere branches.

In 2023 zijn er 30% minder B2 CIN-meldingen (brand/broei zonder assistentie) gedaan door Bevi-bedrijven met CIN-plicht, vergeleken met 2022 (73 tegenover 96 meldingen). Er zijn ongeveer evenveel meldingen gedaan in 2021.

Wat waren uitdagingen?

De landelijke Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) houdt tweedelijns toezicht op de incidenten, en wil na een incident weten hoe een probleem met het ontstaan van een incident is opgelost. Het is echter voor ILT niet mogelijk om het gehele traject te volgen omdat het soms een jaar of langer duurt voordat de oorzaak en de oplossing geïmplementeerd is in het bedrijf. Het systeem van DCMR om het traject na incidenten volledig te kunnen (laten) volgen moet nog verder worden ontwikkeld. Er zijn meer Z3 CIN meldingen (verspreiding op land) gedaan door Bevi-bedrijven met CIN-plicht. In 2021 zijn er 19 meldingen gedaan, in 2022 27, en in 2023 zijn er 42 Z3 meldingen geregistreerd.

Wat kunnen we concluderen over de voortgang?

Er worden diverse acties ondernomen om de gevolgen van incidenten te beperken. Goede registratie van de aanpak na incidenten blijft een aandachtspunt, waaronder het delen van data met bijvoorbeeld ILT. Gelet op de relatie tussen veiligheid en andere taken en beleidsvelden (VTH, omgevingsplannen, woningbouw) blijft afstemming binnen en buiten DCMR een prioriteit.

3.1.3 Gevaarlijke stoffen

Wat is er bereikt in 2023?

Opslag van gevaarlijke stoffen brengt risico's met zich mee. Het doel van dit focuspunt is om overtredingen en incidenten te voorkomen, in vergunningen actuele voorschriften op te nemen en deze te inspecteren.

Om de risico's van gevaarlijke stoffen zoveel mogelijk te beperken moeten bedrijven maatregelen nemen. Die maatregelen staan in de Publicatierreeks Gevaarlijke Stoffen (PGS). De PGS 31 richtlijn geldt bijvoorbeeld voor de op- en overslag van gevaarlijke vloeistoffen in tanks, en de eisen worden opgenomen in de vergunningen. Voor het veilige gebruik van Lithium-ion batterijen geldt de PGS 37-1 richtlijn; en dit wordt vanaf 2023 meegenomen als aandachtspunt in de inspecties. Dit biedt de mogelijkheid om nauwkeurig in kaart te brengen waar de opslag van lithium-ion batterijen plaatsvindt en welke vervolgacties nodig zijn.

Daarnaast heeft DCMR bedrijven aangeschreven die op PGS 29 tanks (grote bovengrondse tanks) foam-dammen van aluminium in plaats van staal gebruiken. Foamdammen spelen een essentiële rol bij het vormen van een afdekkende schuimlaag en het beperken van eventuele tankbranden. De bedrijven zijn verzocht een plan van aanpak in te dienen hoe zij aan de veiligheidsvoorwaarden gaan

voldoen. Alle betrokken bedrijven hebben plannen van aanpak ingediend, die momenteel grotendeels worden beoordeeld door de VRR.

Wat waren uitdagingen?

Risicokaarten geven burgers inzicht in de risico's van bedrijven en activiteiten. De bestaande kaarten worden vernieuwd en voor alle Seveso en niet-Seveso bedrijven worden de aandachtsgebieden berekend, die vervolgens op kaart worden geplaatst.

Vanaf januari 2024 gaan voor kleinere opslagen voor zowel PGS 15 als PGS 31 de regels uit het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) rechtstreeks gelden. Er zijn extra inspanningen nodig om bedrijven hiervan bewust te maken. Wat betreft de opslag van lithium-ion batterijen is de PGS 37-1 pas sinds 12 december 2023 van kracht is. Het is nog niet goed mogelijk om antwoord te geven op alle vragen vanuit het bedrijfsleven over hoe zij lithium-ion batterijen moeten opslaan.

Wat kunnen we concluderen over de voortgang?

Er liggen uitdagingen op het thema veilig opslaan en omgaan met gevaarlijke stoffen. Zo zullen in 2024 nieuwe versies van de PGS 15 en de PGS 31 verschijnen. Het is belangrijk dat DCMR aandacht besteedt aan het informeren van bedrijven die waarschijnlijk niet voldoen aan de vernieuwde wettelijke regels.

3.1.4 Milieucriminaliteit & Ondernijning

Wat is er bereikt in 2023?

Het doel is om via ketenaanpak en samenwerking milieucriminaliteit en ondernijning aan het licht te brengen en aan te pakken. In 2023 heeft DCMR met participanten en inspectiediensten samengewerkt door het delen van data en informatie, onder andere bij het creëren van inzicht in de hoeveelheid autobedrijven en locaties.

Per 1 januari 2023 startte het ketenrechercheteam. Dit team voert onderzoek uit in afvalketens en ondersteunt bij toezicht, handhaving en opsporing. Vanuit de samenwerking op thematisch niveau met andere diensten zijn overdrachtsdocumenten opgesteld die tot handhaving en opsporing hebben geleid. Het ketenrecherche team ondersteunt ook het Interbestuurlijk programma (IBP) bij het ontwikkelen van een landelijk format voor de aanpak van ketentoezicht. Ook wordt samengewerkt met ketenpartners bij landelijke analyses op verschillende ketens. Door een datagedreven aanpak en analyse wordt onderzoek gedaan naar milieucriminaliteit. Verschillende opleidingen en trainingen zijn gegeven aan ondernijningsinspecteurs, gericht op het herkennen en onderkennen van signalen van ondernijning.

In 2023 zijn er 78 ondernijningsacties uitgevoerd met een actieve inzet van DCMR. Er zijn in totaal 170 risicoanalyses uitgevoerd voor de participanten. Het administratief toezicht heeft een professionele impuls gekregen, met externe trainingen die ook aan andere omgevingsdiensten zijn gegeven.

Wat waren uitdagingen?

Voor het adequaat uitvoeren van administratief toezicht is grote inzet nodig, vooral nu er nieuwe onderwerpen (zoals Zeer Zorgwekkende Stoffen en circulaire economie) op ons afkomen. Om de krachten te bundelen en kennis te delen wordt samengewerkt met de andere Zuid-Hollandse omgevingsdiensten.

Wat kunnen we concluderen over de voortgang?

In 2023 zijn belangrijke resultaten geboekt op het gebied van de aanpak van ondernijning en milieucriminaliteit en het versterken van samenwerkingsverbanden. Er lag bij ondernijning veel nadruk op motorvoertuigen en -herstelinrichtingen. Daarbij speelt de vraag of en hoe een breder beeld kan worden verkregen van andere branches die wellicht nog een blinde vlek zijn.

3.1.5 Geurhinder

Wat is er bereikt in 2023?

Het doel van dit focuspunt is om de geurhinder, ervaren door burgers, te verminderen en waar mogelijk te voorkomen. In 2023 had DCMR een klankbordfunctie in de ontwikkeling van een nationaal beoordelingskader geur. Het doel hiervan is dat elke provincie en gemeente hetzelfde beoordelingskader hanteert in omgevingsplannen. In opdracht van Provincie Zuid-Holland is per activiteit in kaart gebracht welke bedrijven eventueel geuroverlast kunnen veroorzaken. Deze kaart wordt in 2024 verbeterd en geactualiseerd. Ook is het provinciaal geurbeleid aangepast aan de huidige regelgeving. Wanneer een horecaondernemer zich nieuw vestigt, dan wel wisselt van eigenaar, worden er sinds 2023 opleverinspecties uitgevoerd. Hierdoor kan aan de voorkant instructie gegeven worden over het beperken van overlast.

Wat waren uitdagingen?

Er zijn knelpunten in de aanpak van geurproblematiek. Soms maken bestemmingsplannen veel activiteiten mogelijk, maar wordt het beperken van overlast daarmee een aandachtspunt. Ook kan er druk ontstaan om woningen te bouwen op locaties die mogelijk al belast zijn. Deze druk kan leiden tot meer klachten en onderstreept de balans tussen stedelijke ontwikkeling en het beheersen van mogelijke hinder.

In het kader van omgevingsvisies en -plannen wordt aandacht gevraagd voor de combinatie van hoog- en laagbouw. Een schoorsteen voor de horeca moet twee meter boven het hoogste punt van het dak uitsteken, maar in stedelijk gebied met veel hoogbouw is dat niet altijd genoeg. Aanvullende maatregelen en technieken zijn dan nodig. In 2022 zijn voorbereidingen getroffen voor de inzet van e-noses bij horeca-ondernemingen. Dit heeft in 2023 helaas nog geen vervolg kunnen krijgen in verband met gebrek aan capaciteit.

Wat kunnen we concluderen over de voortgang?

Voor een goede aanpak van geurhinder is samenwerking en communicatie essentieel. Een vroegtijdige betrokkenheid en advisering bij omgevingsvisies en -plannen draagt bij aan meer effectiviteit. Een gedeelde visie en strategie ondersteunt de aanpak van geurproblematiek.

3.1.6 Geluidhinder

Wat is er bereikt in 2023?

Het MJP-focuspunt geluidhinder is gericht op het voorkomen van nestgeluid en het verminderen van geluidhinder door horeca, sport, recreatie en evenementen.

Nestgeluid is het geluid van afgemeerde schepen als er niet op of aan de schepen wordt gewerkt en er geen laad- en losactiviteiten plaatsvinden. Voor woningbouwplannen is er een interim-werkwijze nestgeluid vastgesteld en ook het Regionaal afsprakenkader (RAK-convenant) is geactualiseerd. De werkwijze geldt tot aan de vaststelling van de geluidproductie plafonds (GPP's), uiterlijk in 2032. DCMR werkt samen met gemeenten aan de ontwikkeling van GPP's, inclusief nestgeluid. Ook loopt er een meerjarig meetprogramma op nestgeluid, om meer inzicht te verkrijgen in de oorzaken van de overlast. Verder is een subsidie beschikbaar gekomen voor walstroom. Dit is een goede ontwikkeling omdat het bijdraagt aan het verminderen van geluidsoverlast van stilliggende schepen.

Er zijn in 2023 16 maatwerkbeschikkingen vastgesteld, waarin voorschriften zijn opgenomen om geluidsoverlast te beperken. In 2022 waren dit er 5 en in 2021 waren dit er 12. Er zijn in 2023 minder klachten bij de meldkamer van DCMR ingediend ten gevolge van evenementen. In 2022 waren dit er nog 1333, in 2023 is dit gedaald naar 1030. Daarnaast zijn werkafspraken gemaakt met participanten over adviesverlening bij evenementen.

Wat waren uitdagingen?

Door onvoldoende bezetting is de inzet voor preventief toezicht achtergebleven en worden veel adviesaanvragen voor exploitatievergunningen nog te laat beantwoord. Verder is de opkomst van

padel-banen een punt van zorg. Er is een nieuw handelingskader opgesteld voor gemeenten, maar handhaving blijft een uitdaging. Er worden in stadscentra woontorens gebouwd op al geluid belaste locaties. Het is van belang om bij ontheffingsbeleid alle milieu-aspecten mee te wegen en rekening te houden met toekomstige naleving van het ontheffingsbeleid. De voortgang in het beheersen van geluidsniveaus bij evenementen blijft een uitdaging, ondanks inspanningen om grip op het probleem te krijgen.

Wat kunnen we concluderen over de voortgang?

Het is nog wachten op de uitvoering van bepaalde onderdelen van de Omgevingswet, zoals het opstellen van GPP's. In de tussentijd is er wel behoefte aan voldoende handelingskader, bijvoorbeeld voor stedelijke ontwikkeling en recreatie. Hiervoor zijn goed werkende tijdelijke oplossingen gevonden in samenwerking met onder andere gemeenten en andere partijen.

3.1.7 Zeer Zorgwekkende Stoffen

Wat is er bereikt in 2023?

Een Zeer Zorgwekkende Stof is een stof die gevaarlijk is voor mens of milieu omdat deze bijvoorbeeld carcinogeen, mutageen of reprotoxisch is of zich in de voedselketen ophoopt. Het doel van dit focuspunt is beter zicht op de ZZS-emissies en het minimaliseren van de uitstoot, in het bijzonder wat betreft PFAS. In 2023 werd de samenwerking tussen toezicht, vergunningverlening en advies op ZZS doorgezet, en is onder andere samengewerkt om een emissieregister op te leveren. In dit register zijn alle vergunningvoorschriften en voorschriften vanuit het activiteitenbesluit betreffende emissies opgenomen.

Binnen industrieel toezicht zijn verbeteringen doorgevoerd in de planning en monitoring door het opstellen van factsheets. Per focuspunt van het industriële toezicht is helder gemaakt wat we willen bereiken, welke aanpak daarbij hoort en hoe we middels indicatoren inzicht krijgen in de voortgang. De helpt om onze aanpak op ZZS binnen de branches te verscherpen.

Binnen de gemeentelijke branches is onder andere ingezet op het voldoen aan de KRW (Kader Richtlijn Water). Dit speelt met name binnen de branches glastuinbouw en houden van dieren. In samenwerking met waterschappen wordt hierop gecontroleerd. Wij kijken daarbij onder andere naar bodem lekverliezen.

Een ZZS die momenteel veel in de aandacht is, is PFAS. Er is binnen de DCMR een coördinatieoverleg opgestart over PFAS waarin vanuit de verschillende afdelingen informatie uitgewisseld wordt over wat er met betrekking tot PFAS speelt en welke rol wij als DCMR hierin kunnen vervullen. DCMR heeft sterk ingezet op kennisuitwisseling. In samenwerking met het RIVM wordt gewerkt aan het zogenoemde 'try out' project. Dit project maakt onderdeel uit van het Chemisch Impuls Programma vanuit I&W. Het project kijkt naar knelpunten binnen toezicht, handhaving en vergunningverlening met betrekking tot ZZS en hoe we daarvoor oplossingen kunnen vinden.

Wat waren uitdagingen?

De informatieplicht voor bedrijven om inzicht te geven in de ZZS die zij voor hun productieprocessen inzetten wordt nu vormgegeven door middel van een Vermijdings- en reductieprogramma (VRP). Iedere vijf jaar moeten bedrijven met ZZS-emissies een VRP opstellen om inzicht te geven hoe emissies worden vermeden of geminimaliseerd. Deze VRP's worden beoordeeld door DCMR. In de praktijk blijkt dat bedrijven het nog erg lastig vinden om een goed VRP op te stellen. Ook de toetsing van de plannen moet zich nog verder ontwikkelen, omdat eenduidige toetsingskaders nog ontbreken. Landelijk lopen er diverse initiatieven om dit te verbeteren.

Voor gemeentelijke bedrijven zonder vergunning is controleren op ZZS wettelijk gezien nog complex. De vergunningverlening en het toezicht bij gemeentelijke bedrijven is mede daardoor nog steeds onderbelicht. We zetten op dit gebied echter wel stappen in de goede richting. Momenteel wordt

nagedacht over een ZZS informatie-uitvraag onder gemeentelijke bedrijven. Andere omgevingsdiensten hebben hier al ervaring mee en die kennis wordt benut.

Wat kunnen we concluderen over de voortgang?

Binnen dit focuspunt zijn de uitdagingen groot, denk bijvoorbeeld aan het verminderen van PFAS. Het ontbreekt nog aan een helder wettelijk kader voor het terugdringen van (potentiele) ZZS. Om een betere aanpak van potentiële ZZS mogelijk te maken is het van belang dat het verzorgingsbeginsel beter in de wetgeving wordt verankerd. Ook de Onderzoeksraad voor Veiligheid adviseerde in april 2023 om de gezondheid van omwonenden van industrie beter te beschermen tegen schadelijke uitstoot en het verzorgingsbeginsel zwaarder te laten wegen. De inzet van DCMR en bevoegd gezagen op dit onderwerp is groot waardoor we steeds meer kennis vergaren en de aanpak verder kan worden aangescherpt.

3.1.8 Fijnstof en Stikstof

Wat is er bereikt in 2023?

Het doel is om de uitstoot van fijnstof en stikstofverbindingen te verminderen, zodat wordt bijgedragen aan de doelen uit het Schone Lucht Akkoord (SLA). Begin 2024 is de Omgevingswet in werking getreden en daarmee treedt ook het beleid van de PZH in werking dat invulling geeft aan het Schone Lucht Akkoord (SLA). Deze SLA-aanpak zal ook breder worden geïmplementeerd. Vanuit het SLA wordt ingezet op het stellen van scherpere emissie-eisen. Hoewel scherper vergunnen pas in 2024 in het provinciale beleid verankerd zal zijn, hebben we er in 2023 al op ingezet. In dat kader is onder andere ingezet op de modernisering van oude sterk vervuilende drijfkransen. Ook zijn successen behaald binnen de droge bulk. De afgelopen jaren was er vooral in de Hoek van Holland stofoverlast door opslagbedrijven. DCMR en de gemeente hebben sterk ingezet op een daling van het aantal klachten door met bedrijven afspraken te maken over het voorkomen van verwaaien. De toegenomen alertheid bij de bedrijven op het ontstaan van hinder verlaagt naar verwachting ook de structurele uitstoot van fijnstof. Vanuit toezicht werd onder andere ingezet op beter inzicht in de uitstoot van NOx binnen de glastuinbouw. Er moet onder andere in kaart gebracht worden hoeveel WKK's (warmtekrachtkoppeling), gas en stookinstallaties bij de glastuinbouwbedrijven uit ons werkgebied aanwezig zijn.

Wat waren uitdagingen?

De ambitie om in 2030 nergens meer de kritische depositiewaarde te overschrijden lijkt niet erg realistisch. Daar komt bij dat de energietransitie ons stelt voor uitdagingen, want deze vergroot soms tijdelijk de uitstoot van NOx. Dit werd geconcludeerd vanuit een onderzoek van TNO naar de effecten van de energietransitie op onder andere de stikstofemissie, hierbij was DCMR betrokken. Bijvoorbeeld het realiseren van CCS (carbon capture storage) veroorzaakt veel NOx uitstoot. Het is nog onzeker of de verbranding van waterstof ook leidt tot een andere NOx uitstoot. De energietransitie, behalve als het gaat om energiebesparing en het inzetten van groene elektriciteit, is niet per definitie altijd gunstig voor luchtkwaliteit en stikstofdepositie.

Binnen de gemeentelijke branches is er nog geen eenduidig beeld van de typen MKB die fijnstof en stikstofverbindingen uitstoten. Voor glastuinbouw en veehouderijen is het duidelijk dat zij een grote veroorzaker zijn, voor andere branches is dit nog niet goed in beeld. Hier wordt aan gewerkt, onder andere in samenwerking met het DCMR-toezichtslab.

Wat kunnen we concluderen over de voortgang?

We zetten als DCMR in op de vermindering van fijnstof en stikstofverbindingen, nu het SLA is vastgelegd in het provinciale beleid. Daarop kunnen grotere successen geboekt worden zodra het SLA wettelijk beter verankerd is. Ook zal een juiste balans moeten worden gevonden tussen het bijdragen aan de energietransitie en de vermindering van stikstof. Inzet op energiebesparing is daarbij cruciaal.

3.1.9 Bodemverontreiniging

Wat is er bereikt in 2023?

Het doel van dit focuspunt is het beschermen van de bodem en voorkomen dat schadelijke stoffen in de bodem terechtkomen. Het is wettelijk verplicht om de bodem en grondwater te beschermen tegen de aanwezigheid van schadelijke stoffen. Om de impact van schadelijke stoffen te voorkomen moeten bedrijfsactiviteiten voldoen aan een “verwaarloosbaar bodemrisico”. Met de komst van de Omgevingswet is ook de regelgeving voor bodem veranderd. In 2023 hebben DCMR, gemeenten en een aantal waterschappen gewerkt aan de totstandkoming van het proces ‘eenheid in beleid’, zodat gezamenlijk en uniform wordt gewerkt aan de uitvoering van de Omgevingswet.

Eén van de gevolgen van de inwerkingtreding van de Omgevingswet is dat voor bepaalde activiteiten een verplichting tot het stellen van financiële zekerheid opgelegd kan (bij afvalbedrijven) of moet (bij Seveso-inrichtingen en IPPC-installaties) worden. Deze bedrijven moeten kunnen verzekeren dat zij de financiële lasten kunnen dragen van eventueel herstel van milieuschade in het geval van een faillissement. Vanuit vergunningverlening is gestart met een pilot op financiële zekerheid om invulling te geven aan de wettelijke verplichtingen. De pilot is een landelijke initiatief vanuit Seveso-Omgevingsdiensten.

Vanuit DCMR is een project uitgevoerd om integrale bodeminspecties uit te voeren waarin het Besluit Bodemkwaliteit, de Wet Milieubeheer en de Wet Bodembescherming alle drie meegenomen zijn. Op die manier kon gezamenlijk beoordeeld worden of zaken goed gemeld worden en of ze bij het juiste team terecht komen.

Wat waren uitdagingen?

Met betrekking tot bodem betekent de komst van de Omgevingswet grote uitdagingen. Omdat gemeenten nu meer ruimte krijgen om invulling te geven aan (eigen) bodembeleid, bestaat het risico dat niet overal dezelfde werkwijzen gehanteerd worden met betrekking tot bodemkwaliteit. Gemeenten en DCMR werken daarom samen in het bovengenoemde proces betreffende ‘eenheid in beleid’. Met betrekking tot bodemsaneringen zijn de uitdagingen ook groter geworden. Er is hiervoor landelijk geen financiering meer vanuit de provincies, dit is overgeheveld naar de gemeenten. We hebben in 2023 gemerkt dat er ook minder financiering beschikbaar is voor saneringen.

Een belangrijke regel die met de komst van de Ow is weggevallen, is de uitvoering van nulsituatie-onderzoeken. Die verplichting geldt alleen nog voor bedrijven die een IPPC-installatie hebben. Middels een nulsituatie-onderzoek wordt een toetsingsgrondslag van de bodemkwaliteit vastgesteld voorafgaand aan de start van nieuwe milieubelastende activiteiten (MBA). Er kan dan beoordeeld worden of bij beëindiging van die MBA eventuele milieuschade is toe te schrijven aan de uitgevoerde MBA. DCMR stimuleert bedrijven die deze verplichting niet meer hebben toch om nulsituatie-onderzoeken uit te voeren en ter vaststelling aan te bieden.

Wat kunnen we concluderen over de voortgang?

Hoewel het voorkomen van schadelijke stoffen in de bodem een belangrijk focuspunt is van DCMR en we ook zien dat er vanuit handhaving veel overtredingen op bodem geconstateerd worden, is en blijft het een grote uitdaging om bodemverontreiniging zoveel mogelijk te voorkomen. De versnipperde beschrijving in de Omgevingswet maakt de invulling van onze taken voor bodem complexer. Inzet op financiële zekerheid kan indirect wel weer een positieve bijdrage gaan leveren aan de bodemkwaliteit.

3.1.10 Energiebesparing

Wat is er bereikt in 2023?

Het doel van dit focuspunt is het realiseren van energiebesparing, o.a. door de grootverbruikers van energie waarvoor een reductiedoel van 300.000 ton is vastgelegd. Voor het focuspunt op energieverbruik was 2023 een overgangsjaar. DCMR heeft bedrijven geïnformeerd over de veranderingen en de nieuwe verplichtingen. Eind 2023 ging een nieuwe 4 jarige cyclus van start voor

de informatieplicht en per juli zijn de nieuwe erkende maatregelen vanuit het Rijk ingegaan. Daarnaast is vanaf dat moment de besparingsplicht voor alle bedrijven met een jaarlijks energieverbruik van meer dan 50.000 kWh of 25.000 m³ aardgasequivalenten gaan gelden. Tevens is er één hernieuwde landelijke set van erkende maatregelen voor het verminderen van energieverbruik met een terugverdientijd van vijf jaar of minder. Bedrijven en instellingen moesten uiterlijk 1 december aangeven of en wanneer ze de maatregelen gaan treffen. Bedrijven met een zeer groot energieverbruik hebben naast een onderzoeksplicht voor hun gebouwen een onderzoeksplicht voor hun activiteiten. Die onderzoeksplicht is vooral nieuw voor de industriële bedrijven en de glastuinbouw. De 40 grootste verbruikers zijn bezocht om hen hierop voor te bereiden.

In 2023 is vanuit Omgevingsdienst NL een toezichtsaanpak ontwikkeld om alle bedrijven op een gelijke manier te behandelen. Naast de aanpak voor grote bedrijven is er ook een landelijke aanpak ontwikkeld voor grote landelijke vastgoedpartijen, zoals supermarkten. Deze aanpak geldt voor 4 jaar en moet leiden tot een versnelde vermindering van energieverbruik. Vanaf 2023 is bij DCMR een nieuw toezichtsteam van start gegaan dat toezicht houdt op de verplichtingen rondom verduurzaming. In 2023 is er vooral ingezet op het neerzetten van de organisatie en het opleiden van de (nieuwe) medewerkers. In dat kader zijn er ook webinars georganiseerd die ingingen op de Omgevingswet. In 2022 sloten wij een convenant met zorginstellingen over de vermindering van energieverbruik. In 2023 is het gelukt om ook met onderwijsinstellingen zo'n convenant te sluiten.

Wat waren uitdagingen?

Het vernieuwde instrumentarium is niet alleen voor bedrijven een uitdaging. Het vraagt voor het toezicht veel investering in kennis, samenwerking en aanpassing van systemen waarmee gewerkt wordt. In de huidige markt is het lastig om geschikte mensen te vinden die snel inzetbaar zijn. Voor toezicht ligt de grootste uitdaging bij het controleren van de zware industriële bedrijven die sinds juli 2023 ook moeten gaan voldoen aan alle energiebesparende maatregelen. Voor zowel deze bedrijven als DCMR is dit nieuw wat onder andere een verdere verdieping van kennis vereist.

Verder is er een aanpak opgestart om voorschriften aan vergunningen te verbinden die gaan over het treffen van bovenwettelijke maatregelen. Dit is van toepassing op de maatwerkaanpak (een landelijk programma gericht op de grootste emissies van broeikasgassen) waarmee DCMR aan de slag is gegaan. Binnen die maatwerkaanpak committeren bedrijven, die bij de top 20 grootste uitstoters van CO₂ behoren, zich met steun van de overheid aan bovenwettelijke maatregelen om die uitstoot versneld te verminderen.

Wat kunnen we concluderen over de voortgang?

Met de komst van het nieuwe toezichtsteam, het bijdragen aan de maatwerkaanpak voor grootverbruikers en het sluiten van het convenant heeft onze inzet op energieverbruik in 2023 een grote impuls gekregen. Dit vraagt wel de nodige investering in onze eigen kennis betreffende de toepassing van de nieuwe maatregelen en de kennis van bedrijven die dit moeten gaan toepassen.

3.1.11 Energietransitie

Wat is er bereikt in 2023?

Energietransitie is noodzakelijk omdat de inzet van fossiele brandstoffen de klimaatopwarming versterkt. Het MJP-focuspunt heeft als doel de energietransitie te bespoedigen en faciliteren. De productie en het gebruik van duurzame energie is in 2023 sterk toegenomen en hieraan heeft DCMR bijgedragen via advisering, kennis-uitwisseling en vergunningverlening. Er worden electrolyzers (voor waterstof-productie) gebouwd op de Maasvlakte en er worden voorbereidingen getroffen om een aparte PGS richtlijn te ontwikkelen voor waterstof electrolyzers. Hieraan zal DCMR meewerken. Eind vorig jaar werd de concept PGS 12 richtlijn opgeleverd voor de tot nu toe belangrijkste drager van waterstof, namelijk ammoniak. Middels die richtlijn hebben we de veiligheidsvoorschriften voor ammoniak-opslag aanzienlijk kunnen verscherpen.

Met betrekking tot geothermie en restwarmte wordt de rol van DCMR groter. We zijn in 2023 meerdere keren om advies gevraagd voor geothermie-projecten in twee gemeenten. We bouwen onze kennis op dit gebied steeds verder uit.

Door het ingaan van de onderzoeksplicht op energiebesparing leveren bedrijven ons nu informatie over de hoeveelheid beschikbare restwarmte in hun bedrijven. Dit gaat ons helpen om op termijn een goed overzicht te krijgen van de beschikbare restwarmte ten behoeve van derden in ons werkgebied. Er is geld vrijgekomen om aan de slag te gaan met de maatwerkaanpak, verduurzaming bij de grootste uitstoters. Het is belangrijk dat vergunningverlening hierin geen vertragende factor is. Dankzij extra budget hebben we meer capaciteit voor de maatwerkaanpak vrij kunnen maken. DCMR is in 2023 actief betrokken geweest bij participatie rond de energietransitie. We hebben onder andere een bijdrage geleverd aan bewonersbijeenkomsten over ammoniakopslag.

Wat waren uitdagingen?

Er spelen verschillende knelpunten in de energietransitie. Het vervangen van gas vraagt om een grote toename in de productie van elektriciteit. Een grote uitdaging daarbij is netcongestie, want ons elektriciteitsnet is helaas nog niet ingericht op een aanzienlijke groei van elektriciteitsproductie. Bedrijven worden daardoor geremd in hun duurzame ambities.

De energietransitie gaat vaak samen met knelpunten op het gebied van geluid, stikstof en veiligheid. Het is belangrijk om die knelpunten goed in beeld te hebben. Hieraan wordt gewerkt binnen het NOVEX traject. In 2023 is er in het kader van dat traject onder andere onderzoek uitgevoerd door TNO. In het rapport is voor vier scenario's betreffende de toekomstige ontwikkeling van de haven gekeken naar knelpunten die de energietransitie kan veroorzaken voor stikstof, geluid en veiligheid. DCMR leverde een bijdrage aan dit onderzoek. Ook is er vanuit NOVEX een ontwikkelperspectief afgerond in 2023 waaraan in 2024 uitvoering gegeven zal worden, onder andere door DCMR.

Wat kunnen we concluderen over de voortgang?

We hebben in 2023 mooie dingen kunnen doen zoals onze inzet op maatwerkaanpak en ons advies en voorlichting richting participanten. Dit was mede mogelijk door ruime inzet van budget vanuit ons programma op energietransitie en circulaire economie in 2023. Ook de komende jaren blijft investeren in energietransitie erg belangrijk, onder andere met het oog op de bovengenoemde knelpunten. Het is van groot belang dat DCMR en andere omgevingsdiensten de energietransitie blijven aanjagen, door het inzetten op vlotte vergunningverlening, kennisopbouw en goed toezicht.

3.1.12 Circulaire economie

Wat is er bereikt in 2023?

In 2030 moet Nederland 50% minder grondstoffen verbruiken en in 2050 moet Nederland een volledig circulaire economie hebben. Dit focuspunt heeft als doel te komen tot minder gebruik van primaire grondstoffen en een veilig gebruik van hernieuwbare grondstoffen. DCMR is in 2023 beter aangehaakt bij verschillende landelijke en provinciale en gemeentelijke initiatieven. Bij PZH werkten we al een aantal jaar mee aan verschillende bouwstenen op circulaire economie (CE). Zo wordt vanuit DCMR de bouwsteen afval of product getrokken. Ook is er in 2023 een landelijke klankbordgroep opgericht die zich bezig houdt met hoe een landelijk kennisplatform afvalstof of grondstof er uit zou moeten zien. Het is de bedoeling dat in 2024 een dergelijk kennisplatform met experts wordt opgericht dat zal zorgen voor meer landelijke afstemming en duidelijkheid over einde-afvalstatus.

Vanuit de bouwstenen bij PZH loopt er ook een project op grondstoffen-efficiëntie in de vergunning. Hiervoor hebben wij de samenwerking gezocht met de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG). We hebben gezamenlijk voorschriften opgesteld en vanuit ODNZKG is er al een pilot gedraaid met deze voorschriften bij vijf bedrijven. Zo'n pilot willen we bij de DCMR in 2024 opzetten.

Bij het Rotterdamse Circulaire Loket kwamen zo'n 40 vragen binnen die door DCMR beantwoord werden. Een voorbeeld van een vraag is de verwerking van de vezels van de Japanse Duizendknoop tot bouw materiaal in plaats van verbranding. Wij hebben daaraan meegewerkt door te kijken naar de einde afval status.

In 2023 is de opleiding Circulaire Economie gestart en deze wordt erg goed gewaardeerd. Externen haakten ook aan en we werden gevraagd om de opleiding te verzorgen bij andere omgevingsdiensten. De opleiding brengt een stuk bewustwording op gang over wat er wel en niet onder circulaire economie valt.

Wat waren uitdagingen?

Hergebruik van grondstoffen en afval gaat helaas ook gepaard met criminaliteit. Zo lang het nog niet helder is wat wij wel of niet als afval beschouwen en we hier nog niet voldoende op controleren, kunnen bedrijven hiermee sjoemelen. Zij kunnen bijvoorbeeld afval bijmengen in een erkende grondstof waardoor het afval niet meer herkenbaar is. In 2024 gaan we meewerken aan de bouwsteen CE en milieucriminaliteit vanuit de PZH om meer inzicht te krijgen in deze problematiek. Het zal ook onderdeel worden van ons programma op energietransitie en circulaire economie.

Circulaire economie staat in het algemeen nog in de kinderschoenen. Wel worden er nu meerdere initiatieven genomen op het gebied van wet- en regelgeving. Vanuit het Rijk wordt er gewerkt aan een wet op circulaire economie, wij hebben input geleverd op de hoofdlijnennotitie. Ook is er wetgeving vanuit de EU gekomen, de Critical Raw Materials Act die inzet op een duurzame inzet van kritische grondstoffen en de CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive). Bedrijven moeten volgens de CSRD gaan rapporteren over hun inzet op verduurzaming in de hele keten. Als DCMR onderzoeken we wat deze EU richtlijn voor ons werk voor bijvoorbeeld toezicht kan betekenen.

Wat kunnen we concluderen over de voortgang?

Hoewel het nog zoeken is hoe wij als omgevingsdienst de circulaire economie het beste kunnen bevorderen zijn er in 2023 op dit gebied mooie dingen bereikt. Hieraan heeft ons programma op circulaire economie en energietransitie een grote bijdrage geleverd. De toekomstige uitdagingen blijven groot en daarom is het van belang om ruimte te blijven creëren voor kennisopbouw en uitvoeringscapaciteit.

3.2 Cijfers in beeld

Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI)

Tabel: Kritieke Prestatie Indicator

Omschrijving	Indicator	Doel	Streef waarde	Realisatie
1 Op tijd verlenen van vergunningen reguliere procedures	% Afgeronde besluiten binnen wettelijke termijn	Voorkomen dat vergunningen van rechtswege worden verleend (lex silencio positivo)	100%	100% - (139 van 139) Inclusief BRIKS 98% - (210 van 215)
2 Op tijd verlenen van vergunningen uitgebreide procedures	% Afgeronde besluiten binnen wettelijke/afgesproken termijn	Op tijd eisen en maatregelen vastleggen voor adequaat toezicht	85%	43% - (34 van 80) Inclusief BRIKS (meervoudige aanvraag*) 32% - 37 van 117 Exclusief oprichting en revisie 37% - 31 van 83
3 Uitvoeren actualisatieprogramma	% Vergunningen geactualiseerd programma	Het vergunningenbestand actueel houden	100%	58% bevoegd gezag PZH 74% bevoegd gezag PZ
4 Uitvoeren inspectieprogramma	% Uitgevoerde controles conform de jaarlijks bijgestelde planning voor de branches	Programmatisch (preventief) toezicht risicogericht uitgevoerd, gericht op verbeteren naleefgedrag en beperken ernstige milieuovertredingen	100%	Geen percentage; 3453 controles zijn uitgevoerd.
5 Opvolgen Landelijke Handhavingsstrategie (sanctiematrix)	% Uitgevoerde acties conform de Landelijke Handhavingsstrategie (sanctiematrix)	Voortvarende aanpak van de handhaving	100%	100%. Alle handhavingzaken worden conform de LHS (sanctiematrix) uitgevoerd. Dit wordt onder andere geborgd door het 'driehoeksoverleg'.

*Bij een meervoudige aanvraag vraagt een initiatiefnemer een omgevingsvergunning aan voor meer dan 1 activiteit

Toelichting KPI 2 uitgebreide procedure

Het is noodzakelijk gebleken om te prioriteren. Gemaakte keuzen zijn gebaseerd op de 'prioriteitenmatrix'. DCMR merkt dat de complexiteit van procedures toeneemt, door bijvoorbeeld een samenloop met een thema als 'stikstof'. Ook een kritische omgeving gaf aanleiding tot veel zienswijzen in procedures. Een prudente afweging rond deze zienswijzen vraagt tijd. Ook stelt DCMR vast dat de kwaliteit van ontvangen aanvragen afneemt. Regelmatig kan DCMR geen besluit nemen, omdat de aanvraag onvoldoende informatie bevat. DCMR blijft inzetten op een dialoog met de aanvrager. Echter, op basis onze vastgestelde werkwijze "Doortastend Vergunnen" zal de komende periode vaker aanvragen buiten behandeling gaan worden gesteld.

Toelichting KPI 3 uitvoeren actualisatieprogramma

In 2023 heeft DCMR voor de provincie 6 verplichte actualisaties afgerond (4 BREF LVOC, 2 PGS29). Daarnaast zijn de volgende niet wettelijk verplichte actualisaties gedaan; ZZS (8 stuks), KKGE (1) en energie (2). Ook heeft DCMR 16 actualisatietoetsen gedaan, dit zijn dus geen vergunningen. Totaal komt het actualisatieprogramma op totaal 33 producten.

Productiecijfers

Voor het op eenduidige wijze vastleggen van de productiecijfers is een systeem ingericht welke haar gegevens haalt uit onderliggende systemen. Hiermee is een efficiëntie slag gemaakt en gezorgd dat de cijfers betrouwbaarder zijn. Hierdoor wijken de cijfers van eerdere jaarverslagen mogelijk af ten opzichte van de hier gepresenteerde cijfers. De cijfers bevatten alleen afgesloten casussen. Ga voor meer productie cijfers naar de bijlage.

Productie Reguleren

Tabel: Aantallen producten reguleren

Product	2023	2022	2021
Wabo uitgebreide procedure (inclusief ambtshalve wijzigingen)	205	192	275
Wabo reguliere procedure (milieuneutrale wijzigingen, BRIKS en OBM)	446	375	416
Totaal vergunningen	651	567	691
Meldingen activiteitenbesluit	689	616	596
Maatwerkvoorschriften	230	96	125
Actualisatietoetsen	75	93	93
Overige reguleren producten	855	1.010	585

De grootste verschillen in de aantallen in 2023 ten opzichte van 2022 zijn te zien bij de Wabo Reguliere procedures en de maatwerkvoorschriften. Dit zijn vraaggestuurde producten.

Voor de 'Overige reguleren producten' is een andere definitie gebruikt dan voorheen waardoor deze aantallen afwijken van de aantallen in de eerdere jaarverslagen.

Productie Toezicht

Tabel: Aantallen inspecties exclusief Brzo-inspecties.

Product*	2023	2022	2021
Opleveringscontroles	94	267	236
Preventieve controles	3.437	3.366	4.851
Nacontroles	2.412	2.247	2.624
Administratieve controles	1.485	1.922	2.681
Klachten/voorvalonderzoeken	1.694	1.643	2.112
Inventariserende controles	159	307	673
Overige toezichtsproducten	6.986	6.973	3.637

De aantallen over 2023 komen redelijk overeen met eerdere jaren. Bij sommige controles, zoals de administratieve en de inventariserende controles, is een daling te zien. Dit heeft er mee te maken dat veel tijd is gaan zitten in voorbereidingen op de Omgevingswet. Alle controles worden uitgevoerd met checklisten. Deze checklisten zijn in 2023 allemaal aangepast aan de Omgevingswet. Dit was nodig omdat de wettelijke basis verandert met invoering van deze wet. Voor de Overige toezichtsproducten is een andere definitie gebruikt dan voorheen waardoor deze aantallen afwijken van de aantallen in de eerdere jaarverslagen.

Productie Handhaving

Tabel: Overtredingen, (na)controles en sancties inclusief Brzo.

Product	2023	2022	2021
Bestuursrechtelijke sancties	407	599	510
Strafrechtelijke sancties*	94	86	70

*Voor de strafrechtelijke sancties betreft het alleen de daadwerkelijk afgeronde zaken.

De bestuursrechtelijke sancties zijn vraaggestuurd. In 2022 lag het aantal hoger doordat toen een groot aantal invorderingszaken, die nog openstonden maar waarvan duidelijk was dat deze geen vervolg meer zouden krijgen, zijn afgerond. Het aantal strafrechtelijke onderzoeken is in 2023 ten opzichte van de jaren 2021 en 2022 gestegen en zit weer op het niveau van voor de Coronacrisis. Het betreffen vraaggestuurde onderzoeken vanuit Toezicht.

Productie Meldkamer

Tabel: Meldkamer cijfers

Klachten (excl. vliegverkeer)	2023	2022	2021
Klachten instantie DCMR	16.090	15.943	13.679
CIN-meldingen instantie DCMR	282	280	256
Bedrijfsmeldingen instantie DCMR	6.052	5.893	5.546
Klachten andere omgevingsdiensten	1.128	2.777	2.365
Klachten overige instanties	888	1.172	1.137
Bedrijfsmeldingen andere omgevingsdiensten	131	159	140
CIN-meldingen instantie OZHZ (vooral Prorail Kijfhoek)	12	15	15

Het aantal ontvangen klachten door de meldkamer in 2023 is vergelijkbaar met 2022.

4 Paragraaf Bedrijfsvoering

De beantwoording van de vraag vastgelegd in de Begroting 2023 'Wat gaan we ervoor doen' is beschreven in hoofdstuk 2 Hoofddlijn jaar 2023 en 'Wat mag het kosten' is opgenomen in hoofdstuk 5 Financiële resultaten, en van de baten en lasten in hoofdstuk 8 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

Toelichting rechtmatigheid

In de jaarstukken 2023 presenteert het dagelijks bestuur een eigen rechtmatigheids-verantwoording. Hierbij oordeelt het dagelijks bestuur zelf of er sprake is geweest van rechtmatig handelen.

VIC

De voorbereidingen om tot een gedegen rechtmatigheidsverantwoording te komen zijn in een vroeg stadium gestart. De afgelopen jaren is geïnvesteerd in de verbijzonderde interne controlefunctie (VIC) en wordt gebouwd aan een controleraamwerk. De VIC heeft tot doel tekortkomingen in de uitvoering en in de beheersing van de processen, in het bijzonder die met een groot financieel belang, op te sporen. Hierbij is door de VIC functie afgestemd welke interne controles door DCMR zelf worden uitgevoerd. In 2023 zijn grote stappen gemaakt om de VIC functie te versterken. In 2024 dient de VIC functie verder doorontwikkeld te worden om tot de gewenste ambitieniveau te komen zoals het opstellen van een interne controle plan. De interne controle plan zal de kaders bevatten om tot de rechtmatigheidsverantwoording te komen.

Toelichting op onrechtmatigheden

Wanneer de 3% verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheid overschreden wordt dienen alle individuele fouten boven de vastgestelde rapporteringsgrens (groter dan 5% van de 3% verantwoordingsgrens) van € 122.000 in de paragraaf bedrijfsvoering te worden toegelicht. Dit betreffen twee inkopen die onterecht niet Europees zijn aanbesteed.

In het proces aanbesteden is voor € 491.526 aan fouten geconstateerd over drie dossiers. De twee individuele dossiers die boven de rapporteringsgrens van € 122.000 liggen worden hier toegelicht.

1. **RAET salarispakket:** in plaats van Europees is het enkelvoudig aanbesteed. Het betreft een jaarlijkse verlenging van een onrechtmatige aanschaf. De verlenging blijft dan ook onrechtmatig. Hier loopt op dit moment nog geen nieuwe aanbesteding voor.
2. **Microsoft office:** met de opdrachtverstrekking voor 2024, die in 2023 is verstrekt wordt de Europese aanbestedingsgrens overschreden. De totale opdrachtwaarde bestaande uit de uitgaven in 2023 en de opdrachtverstrekking voor 2024 wordt als onrechtmatigheid opgenomen. Omdat de contractwaarde over 2024 al wordt meegenomen in de rechtmatigheidsverklaring van 2023 zal deze fout in 2024 niet nog een keer gerapporteerd worden.

In 2023 zal voor het eerste een rechtmatigheidsverklaring worden afgegeven door het Dagelijks Bestuur. De afgelopen jaren is geïnvesteerd in de verbijzonderde interne controlefunctie (VIC) en wordt gebouwd aan een controleraamwerk. Het borgen van de rechtmatigheid en in het verlengde daarvan de inrichting van Verbijzonderde Interne Controle (VIC) valt ook hieronder. Het Dagelijks Bestuur en Directie hebben besloten de grens voor onrechtmatigheidsverantwoording de eerste jaren te stellen op 3%.

5 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate DCMR beschikt over een financiële buffer om financiële gevolgen van risico's op te vangen. DCMR heeft afgesproken om de ratio tussen $1,0 < x < 1,4$ te houden. De risicomangementcyclus is de basis voor het berekenen van het benodigde weerstandsvermogen. Alle risico's geïnclassificeerd als 'Zeër Hoog' en 'Hoog' met een financieel effect worden meegenomen inclusief een opslag van 20%.

Risico 'Focus managementsturing' - €740k

In 2023 zijn interne cursussen gegeven en is een nieuw management sturingsdashboard geïntroduceerd. Ondanks dat blijft dit risico zeer relevant en is een doorontwikkel doel opgenomen voor 2024. Door een te lage focus van sommige DCMR-managers op management sturing, zoals dagdagelijkse sturing, zoals (tijdig) tijdschrijven, prognosticeren, management van het verlofstuwmeer, toetsen op inhoudelijke KPI's, prioriteren van activiteiten) van de organisatie (**aanleiding**) kan een onvolledig sturingsinformatie beeld ontstaan (zoals managementinformatie, verlofsaldi, prognose) (**impact**). waardoor een kans ontstaat op verkeerde/onjuiste beslissingen die een operationeel of financieel effect kunnen hebben (**gevolg**)

Risico 'Onzekerheid invoering Omgevingswet' – €500k

Ondanks de voldoende voorbereidingen in 2023 en opgestelde mitigerende maatregelen (vb. instellen ondersteuning team (EHBO)) is dit risico nog steeds actief. Vooral gezien per 1 januari 2024 DCMR voldoet aan de minimale voorwaarde maar in 2024 nog verder geïmplementeerd zal worden. Door het herhaalde uitstel en het op landelijk, regionaal als DCMR niveau niet goed kunnen bepalen van de financiële effecten van de invoering van de Omgevingswet (**aanleiding**), kan dit mogelijk leiden tot onverwachte kostenstijgingen (vb. extra capaciteit inzet) (**impact**), waardoor DCMR mogelijk een deel van haar uitgaven niet goed heeft begroot en terug zal moeten naar haar financiers zonder dat extra productie oplevert (**gevolg**)

Het **benodigde weerstandsvermogen** = $(€740k + €500k) * 1.2 = €1.488$. Het **beschikbare weerstandvermogen** bestaat uit de Algemene reserves, mutaties op Algemene reserves en het onbestemde deel van de Bestemmingsreserve en bedraagt € 2.006,-. Hiermee komt het **weerstandsvermogen ratio** uit op 1.30. DCMR heeft afgesproken om de ratio norm tussen $1,0 < x < 1,4$ te houden.

6 Paragraaf Financiering

Tabel: Kengetallen.

Kengetallen	Jaarverslag 2022	Begroting 2023	Jaarverslag 2023
Netto schuldquote	-2,4%	2,4%	1,8%
Solvabiliteitsratio	37,4%	17,2%	20,7%
Structurele exploitatieruimte	6,3%	-0,0%	7,5%

Netto schuldquote: De afwijking met 2023 komt met name doordat in 2022 overlopende Passiva, Uitzettingen en Overlopende Activa lager was

Solvabiliteitsratio: De solvabiliteit was in 2022 hoger. Dit wordt veroorzaakt door lagere Passiva in 2022 ad 11,7 miljoen t.o.v. 21,3 in 2023. De solvabiliteitsratio is ruim hoger dan begroot.

Structurele exploitatieruimte: De structurele exploitatieruimte is iets gestegen. De structurele baten zijn in verhouding t.o.v. 2022 iets meer toegenomen dan de lasten.

Behalve financiële indicatoren schrijft het BBV (art. 25, lid 2) ook de verantwoording voor een aantal beleidsindicatoren voor die betrekking hebben op de realisatie van maatschappelijke effecten. Voor DCMR zijn alleen de indicatoren voor het taakveld bestuur en ondersteuning relevant.

Beheersing kosten externe inhuur

In absolute zin zijn de inhuurkosten in 2023 ongeveer €768k hoger dan in 2022. Door de krappe arbeidsmarkt heeft DCMR €6.356k besteed aan het inhuren van personeel voor geplande formatie. Daarnaast is €766k uitgegeven aan het inhuren van personeel voor bijvoorbeeld de opvang van ziekte, zwangerschap. De inhuurprijzen zijn wel gestegen, maar ook dit jaar heeft het gebruik van ons dynamisch aankoopstelsel naast rechtmatige inkoop ook voor meer objectieve kosten-batenafweging opgeleverd.

Vennootschapsbelasting (VPB)

DCMR heeft van al haar activiteiten beoordeeld of er sprake is van een belaste activiteit conform de VPB. Daarnaast zijn alle activiteiten voor de VPB geclusterd in 19 clusters, waar deze een samenhang met elkaar hebben. Voor 2016 tot en met 2019 heeft DCMR aangifte gedaan. Hieruit is naar voren gekomen dat uiteindelijk geen VPB verschuldigd is. De VPB-aangifte over het boekjaar 2021 en 2022 zijn opgesteld. Ondanks, dat er geen grote wijzigingen in eventueel belaste activiteiten van DCMR hebben plaatsgevonden, is er uit de aangifte 2021 en 2022 respectievelijk 12k en 19k voortgekomen.

Financiering

De wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) geeft aan dat de kasgeldlimiet maximaal 8,5% van het begrotingstotaal (primair) mag zijn. DCMR voldoet het volledige jaar hieraan.

7 Verlies- en winstrekening en toelichting

Dit hoofdstuk bevat een toelichting op het resultaat.

Tabel: Financieel resultaat 2023

Verlies en Winstrekening>(*€1.000)	Herijkt Bedrijfsplan 2023	2 ^e Prognose	Realisatie 2023	Vershil 2023
Personele kosten	€ 65.560	€ 65.788	€ 64.903	€ -657
Materiele kosten	€ 10.753	€ 10.661	€ 10.425	€ -329
Dekking declarabele uren	€ 75.403	€ 76.266	€ 74.925	€ -478
Resultaat op declarabele uren	- € 910	-€183	- € 403	€508
Overige opbrengsten	€ 465	€ 11	€ 578	€ 113
Resultaat op werkplannen en projecten	- € 262	- € 262	€ 137	€ 398
Resultaat voor onttrekkingen	- € 707	- € 434	€ 312	€ 1.019
Totaal dotaties	- € 1.000	- € 1.000	- € 1.000	€ 0
Totaal onttrekkingen	€ 1.707	€ 1.673	€ 1.630	- €77
Resultaat na dotatie en onttrekkingen	€ 0	€ 240	€ 942	€942
Incidenteel resultaat	€ 0	€ 10	- € 335	- € 335
Resultaat voor bestemming	€ 0	€ 250	€ 607	€ 607

Het financieel resultaat in is €607k positief. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn:

Personeelskosten: personeelskosten zijn lager dan gepland (€657k). Dit is veroorzaakt door:

- hogere kosten gerelateerd aan de DCMR formatie (€330k): DCMR heeft de formatie niet in zijn geheel om kunnen zetten naar bezetting, gezien door het jaar bepaalde functies vacant worden/zijn gebleven. Gelukkig lukt het DCMR nog steeds om mensen aan zich te binden, maar ook dit jaar heeft DCMR gebruik gemaakt van externe inhuur. De externe inhuur op formatie is €6.4mln.
- lagere kosten gerelateerd aan inhuur externe voor een specifieke opdracht of ter vervanging van ziekte en inhuur derde expertise voor bijvoorbeeld juridische vragen (€987k)

Materiele kosten: Lagere materiële kosten (€329k), vooral als gevolg van lager dan geplande kosten voor automatisering.

Declarabele uren, overige opbrengsten en resultaat werkplannen: zijn €33k hoger dan geraamd. Dit is veroorzaakt door lagere uur opbrengsten, hogere overige opbrengsten en beter dan verwacht projectresultaat. In 2023 heeft DCMR 1.893 directe uren meer gemaakt dan gepland, maar door een lager uurtarief dan gepland komen de opbrengsten lager uit dan gepland (€478k). De overige opbrengsten zijn hoger gezien de rente opbrengsten hoger waren dan gepland (€113k). Daarnaast is het resultaat op de werkplannen beter dan verwacht (€398k)

De **dotatie en onttrekkingen** zijn in lijn met het plan. Een aantal projecten zijn gefinancierd vanuit de bestemmingsreserve modernisering bedrijfsvoering. Hiervoor is €1707k gepland en is €1630k uitgegeven. Daarnaast zijn er een aantal projecten gefinancierd vanuit de bestemmingsreserve Maatschappelijke Duurzaamheidsopgave, waarvoor €900k is gepland en €859k is uitgegeven.

De **incidentele resultaten** leveren een verlies op van €335k. Dit verlies wordt hoofdzakelijk toegeschreven aan kosten die voortvloeien uit het voorgaande boekjaar. Deze kosten zijn met name gerelateerd aan facturen die in 2023 zijn geboekt, maar hun oorsprongen vinden in het jaar 2022.

Deel B: Jaarrekening

8 Balans en toelichting

8.1 Balans

ACTIVA (€ x € 1.000)	Per 31-12-2023		Per 31-12-2022	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		0		-
Materiële vaste activa		1.475		1.949
<i>Investerings met economisch nut</i>				
- overige investeringen met economisch nut	1.475		1.949	
Financiële vaste activa		0,00		-
Totaal vaste activa		1.475		1.949
Vlottende activa				
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		22.087		12.926
<i>Rekening-courantverhouding met het Rijk</i>	10.978		8.864	
<i>Nog te factureren omzet</i>	6.088		1.168	
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>	5.021		2.751	
<i>Overige vorderingen</i>			143	
Liquide middelen		69		62
<i>Kas- en banksaldi</i>	69		62	
Overlopende activa		2.798		1.880
<i>Voorschotbedrag met specifiek bestedingsdoel</i>	848		382	
<i>Overig nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen</i>	1.950		1.498	
Totaal vlottende activa		24.954		14.868
Totaal generaal		26.429		16.817

(€ x € 1.000)	Per 31-12-2023		Per 31-12-2022	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Vaste passiva				
Eigen vermogen		4.410		4.403
<i>Algemene reserve</i>	1.399		815	
- Resultaat 2022			584	
- Resultaat 2023	607			
<i>Bestemmingsreserves</i>				
- Overige bestemmingsreserves	2.404		3.004	
Vaste schulden		0		0
<i>Waarborgsom</i>	0		0	
Vorzieningen		749		635
- Voorziening verlofuren	749		635	
Totaal vaste passiva		5.159		5.038
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar		2.988		5.860
<i>Kasgeldleningen</i>	0		0	
<i>Banksaldi</i>	0		0	
<i>Overige schulden</i>	2.988		5.860	
Overlopende passiva		18.282		5.919
<i>Vooruitontvangen bedragen</i>	8.992		1.711	
<i>Vooruitontvangen facturen</i>	0		0	
<i>Voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel</i>	4.567		2.988	
	4.723		1.220	
Totaal vlottende passiva		21.270		11.779
Totaal generaal		26.429		16.817

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een vergelijkbaar volume
Voor de Bovenwettelijke verlofgoeden van medewerkers heeft DCMR in 2023 een dotatie gemaakt.
Hiervoor is een bedrag van €114k toegevoegd.

8.2 Toelichting Activa

Materiële vaste activa

Overige investeringen met een economisch nut (€ x 1.000)	Ultimo 2023	Ultimo 2022
	€	€
Inrichting nieuwe pand DCMR	0	0
Machines, apparaten en installaties	831	1.193
Overige mat.vaste activa	644	756
TOTAAL	1.475	1.949

Verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut

Omschrijving (€ x 1.000)	boekwaarde 31-12-2022 €	investeringen €	des- investeringen €	afschrijvingen €	bijdragen van derden €	afwaar- deringen €	boekwaarde 31-12-2023 €
Inrichting nieuwe pand DCMR	0	-	-	0	-	-	0
Machines, apparaten en installaties	1.193	196	-	559	-	-	831
Overige mat. vaste activa	756	64	-	176	-	-	644
Totaal	1.949	260	-	735	-	-	1.475

Investeringen

De afschrijvingen zijn opgenomen in de exploitatie waardoor investeringsruimte ontstaat.

De in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

Omschrijving investeringen (€ x 1.000)	2023 €
Machines, apparaten en installaties	196
Overige mat.vaste activa	64
Totaal	260

Afschrijvingspercentages

Inrichting nieuw pand DCMR: 10%

Machines, apparaten en installaties: 20–25%

Overige materiële vaste activa: 10%

Vlottende activa

Nog te factureren omzet

De in de balans opgenomen nog te factureren omzet:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2023 €	Ultimo 2022 €
Nog te factureren omzet	6.088	1.168
TOTAAL	6.088	1.168

In de nog te factureren omzet is de waarde opgenomen van de prestaties op projecten die ultimo 2023 een doorlopend karakter hebben. De vooruit gefactureerde termijnen zijn hierop in mindering gebracht.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Soort vordering (€ x 1.000)	Openstaande vorderingen 31-12-2023 €	Voorziening oninbaarheid 31-12-2023 €	Openstaande vorderingen 31-12-2023 €
Rekening-courantverhouding met het Rijk	10.978	-	10.978
Nog te factureren omzet	6.088	-	6.088
Vorderingen op openbare lichamen	5.021	-	5.021
Overige Vorderingen	-	-	-
Totaal	22.087	-	22.087

De rekening-courantverhouding met het Rijk geeft de vordering van DCMR weer op de Rijksschatkist als gevolg van de verplichte deelname van decentrale overheden aan het zogeheten schatkistbankieren. Met die regeling worden alle liquiditeiten van decentrale overheden boven een beperkt minimum geparkeerd bij de Rijksschatkist.

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2023 €	Ultimo 2022 €
Banksaldi	69	62
Kas	0	0
TOTAAL	69	62

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van DCMR.

Het drempelbedrag aan liquide middelen, dat is uitgezonderd niet aan te houden in 's Rijks schatkist over het jaar 2023 bedraagt €594k

Hieronder een overzicht van het gemiddeld banksaldo per kwartaal als bedoeld als uitzondering niet aan te houden in 's Rijks schatkist.

Omschrijving	Ultimo 2023 (€ x 1.000)
1e kwartaal	62
2e kwartaal	431
3e kwartaal	47
4e kwartaal	63

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2023 €	Ultimo 2022 €
Voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel	848	382
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.950	1.498
TOTAAL	2.798	1.880

De post voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel bestaat volledig uit vorderingen op de participanten:

Omschrijving	Saldo	Saldo
	31-12-2022	31-12-2023
(€ x 1.000)	€	€
Participant Albrandswaard	17	80
Participant Brielle	18	0
Participant Goeree Overflakkee	293	404
Participant Hellevoetsluis	2	0
Participant Lansingerland	42	109
Participant Maassluis	3	
Participant Nissewaard	5	215
Participant Voorne aan Zee	0	40
MSR (MOI)	3	
Totaal	382	848

Voor de aansluiting met de stand per 31-12-2023 wordt verwezen naar bijlage 10.5 *Overzicht voorschot met specifiek bestedingsdoel per participant*.

Toelichting Passiva

8.1.1 Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Omschrijving	Ultimo 2023	Ultimo 2022
(€ x 1.000)	€	€
Algemene reserve	1.399	815
Bestemmingsreserves	2.404	3.004
Resultaat na bestemming	607	584
TOTAAL	4.410	4.403

In de vergadering van het algemeen bestuur in december 2019 is besloten tot de vorming van een nieuwe bestemmingsreserve modernisering bedrijfsvoering en met ingang van het begrotingsjaar 2020 jaarlijks €1mln te doteren vanuit de begroting. Met deze reserve worden projecten gefinancierd die beogen een stapsgewijze transitie van de bedrijfsvoering en digitalisering van de kerntaken te realiseren. Deze modernisering ondersteunt de ontwikkeling van DCMR als data gedreven omgevingsdienst. Hierbij worden zowel de primaire als de ondersteunende processen geprofessionaliseerd, zodat DCMR voorbereid is op de Omgevingswet per 2024.

Daarnaast heeft het algemeen bestuur besloten om het rekeningresultaat 2022 ad € 854k ten bate te brengen van de Algemene Reserve. Conform besluit is dit verwerkt in deze jaarrekening. Vanaf 2022 zijn er projecten starten – circulaire economie en energietransitie – die worden gedekt vanuit de reserve Duurzaamheidsopgaven.

Het verloop per reserve over 2023 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

Omschrijving (€ x 1.000)	Saldo 31-12-2022 €	Toevoeging €	Onttrekking €	Dotatie €	Bestemming resultaat €	Saldo 31-12-2023 €
Algemene reserve	815	-	-	584	-	1.399
	815	-	-	584	-	1.399
Bestemmingsreserves						
Modernisering Bedrijfsvoering	1.231	1.030	771	-	-	1.490
Personeel en organisatie	-	-	-	-	-	-
Duurzaamheidsopgaven	1.773	-	859	-	-	914
	3.004	1.030	1.630	-	-	2.404
Resultaat na bestemming						
Resultaat 2022	584	-	-	-	-584	-
Resultaat 2023	-	-	-	-	607	607
	584	-	-	-	23	607
Totaal	4.403	1.030	1.630	584	23	4.410

Voorstel technische resultaatbestemming:

Overeenkomstig het aan het dagelijks bestuur gedane voorstel het totaal van €607k ten bate te brengen van de algemene reserves.

Voorzieningen

In onderstaande tabel is de hoogte van de jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen weergegeven.

Het verloop Voorzieningen over 2023 wordt in onderstaand overzicht per voorziening weergegeven.

Omschrijving (€ x 1.000)	Saldo 31-12-2022 €	Toevoeging €	Onttrekking €	Vrijval	Dotatie €	Saldo 31-12-2023 €
Voorzieningen						
Voorziening Verlofuren	635	114	0,00	0,00	114	749
Totaal	635	114	0,00	0,00	114	749

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2023 €	Ultimo 2022 €
Schulden < 1 jaar	2.988	5.860
Vooruitontvangen bedragen	8.992	1.711
Vooruitontvangen facturen	-	-
Voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel	4.567	2.988
Nog te betalen bedragen	4.723	1.220
		0
TOTAAL	21.270	11.779

Schulden korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2023 €	Ultimo 2022 €
Schulden aan leveranciers	1.339	2.854
Schuld aan Belastingdienst (af te dragen omzetbelasting)	1.649	862
Schuld aan Belastingdienst (af te dragen loonheffing)	0	2.144
TOTAAL	2.988	5.860

Er zijn geen kasgeldleningen en geen bank- of girorekeningen met een negatief saldo.

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2023 €	Ultimo 2022 €
Vooruit ontvangen bedragen	8.992	1.711
Vooruit ontvangen facturen	-	0
Nog te betalen bedragen	4.723	1.220
Voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel	4.567	2.988
TOTAAL	18.282	5.919

Vanwege een timing issue om vooruit ontvangen bedragen te vereffenen met de gerealiseerde opbrengsten is deze positie ultimo 2023 toegenomen.

De post nog te betalen bedragen valt uiteen in de volgende posten:

Omschrijving (€ x 1.000)	Ultimo 2023 €	Ultimo 2022 €
Te vorderen overige belastingen	0	0
Nog te betalen kosten	4.723	1.220
Totaal	4.723	1.220

0 | 0

De post voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel valt uiteen in de volgende bedragen en bestaat volledig uit schuld aan de participant. Voor de aansluiting met de stand per 31-12-2023 wordt verwezen naar bijlage D.

Deze voorschotbedragen betreffen middelen waarover DCMR geen directe zeggenschap heeft. Dit omdat zij die middelen enerzijds beheert in opdracht van de participanten en ze anderzijds beschikbaar zijn gesteld voor specifieke werkzaamheden. De mutaties in het voorschot worden veroorzaakt door over- of onderbestedingen op het werkplan van een participant, door toekenning van extra middelen gedurende het jaar of door afrekening van afgeronde projecten van participanten waarvan is afgesproken dat deze afrekening via het voorschot van de betreffende participant verloopt.

Omschrijving	(€ x 1.00)	Saldo 31-12-2022 €	Saldo 31-12-2023 €
Participant Barendrecht		19	66
Participant Capelle aan den IJssel		15	12
Participant Krimpen aan den IJssel		198	175
Participant Maassluis			8
Participant Ridderkerk		188	228
Participant Rotterdam		550	685
Participant Schiedam		353	413
Participant Vlaardingen		572	666
Participant Westvoorne		62	0
Participant Provincie Zuid Holland		443	1.229
Subtotaal		2.399	3.483
Provincie Zeeland		45	459
Beheer I-kwadraat (Fase A-plus)		310	365
MSR (MOI)			16
Beheersorganisatie Ranamos		234	244
Subtotaal		589	1.084
Totaal		2.988	4.567

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

DCMR is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste.

Overzicht langlopende verplichtingen					
Omschrijving	Leverancier	Einddatum contract (exclusief opties verlenging)	Verplichting < 1 jaar	Verplichting 1 tot 2 jaar	Verplichting 2 tot 5 jaar
EA2019 Warme- en koude dranken	Selecta Netherlands BV	30-4-2025	€ 70.082	€ 23.361	
EA2019 Digitale Checklisten	Genetics B.V.	31-12-2024	€ 96.525		
EA2019 Afvalmanagement	Renewi Nederland B.V./Ecosmart	30-11-2024	€ 60.356		
EA2019 Nieuw Financieel Systeem	Technology 2 Enjoy	31-12-2024	€ 292.657		
EA2019 Bodeminformatiesysteem	Roxit	31-12-2025	€ 42.105	€ 42.105	
WGA	Loyalis/ASR	31-12-2025	€ 178.353	€ 178.353	
EA2019 Nazorg bodemlokaties	Afvalservice Bodemzorg	5-1-2024	€ 59.484	€ 52.263	
EA2020 ICT supportdesk	NTNT (vh. Groupe Open)	31-8-2024	€ 101.662		
NMK-A	Geodan	31-7-2024	€ 115.514		
Backup and Storage	SLNT IT BV	30-11-2024	€ 170.122		
Gebruik personeelssysteem	Visma RAET	31-12-2025	€ 189.087	€ 189.087	
Mobiele communicatie via VNG	Vodafone	21-4-2024	€ 54.521		
EA2020 Onderhoud gebouwen	Veolia Gebouwenbeheer	31-12-2024	€ 103.972		
EA2020 Schoonmaak	CSU	30-9-2024	€ 206.655		
Huur Parallelweg 1, Schiedam	ROC Beheer BV.	9-12-2028	€ 2.333.486	€ 2.403.040	€ 7.647.629
EA2020 Nieuwe Website	Betawerk	31-3-2024	€ 3.240		
EA2020 Nieuw VTH Systeem	Mozard BV	31-12-2025	€ 46.703	€ 46.703	
EA2020 Accountantcontrole	PWC	31-7-2024	€ 63.938		
Catering	V'Business	31-3-2026	€ 165.600	€ 165.600	€ 41.400
Medewerkersonderzoek	Effactory BV	1-11-2024	€ 39.131		
Ontwikkeling Normstelling Vliegenoverlast	Stichting Kenniscentrum Dierplagen (KAD)	31-12-2024	€ -	€ -	€ -
Elektriciteit	Vattenfall Sales Nederland NV	31-12-2025	€ 439.904	€ 439.904	
Netwerkswitches	Het IT BV	31-3-2028	€ 68.733,56	€ 10.383,62	€ 23.363
Aansprakelijkheidsverzekering	Achmea Schadeverzekeringen NV	31-12-2027	€ 78.739	€ 78.739	€ 78.739
Microsoft Unified Support	Microsoft B.V.	31-12-2024	€ 98.660		
TOTAAL			€ 5.079.229	€ 3.629.539	€ 7.791.132

Leasecontracten wagenpark

Het wagenpark wordt geleased bij één leasemaatschappij. De aangegane verplichting bedraagt exclusief brandstof ca. €100k op jaarbasis.

Gebeurtenissen na balansdatum

Tot heden is er geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum die enige invloed zouden kunnen hebben.

9 Algemene waarderingsgrondslagen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balansonderdeel anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij bij het opmaken van de jaarrekening bekend zijn. Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Materiële vaste activa met economisch nut

Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Bij gebruik van het kapitaalgoed wordt met afschrijven gestart.

Vlottende activa

De projecten zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of de lagere marktwaarde. Er wordt geen rente bijgeschreven. Incurante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde. De vervaardiging prijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de projecten worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Afgeronde projecten worden gewaardeerd tegen de kostprijs. Deze bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen. De liquide middelen en overlopende posten worden tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene, bestemmingsreserve en het resultaat na bestemming volgens het overzicht van baten en lasten. Van bestemmingsreserves die niet met juridisch onontkoombare verplichtingen zijn belast, valt het (restant)saldo van een bestemmingsreserve zonder voorafgaand bestuursbesluit ten gunste van het 'resultaat na bestemming' vrij als:

- a) Het doel waarvoor de bestemmingsreserve is gevormd vervalt, of
- b) Gedurende drie jaar niets aan de bestemmingsreserve is onttrokken of toegevoegd.

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

De afrekening met de participanten vindt volledig plaats op basis van werkelijke uren en materiële lasten. Het saldo van de onder- of overbesteding ten opzichte van het werkplan wordt in zijn geheel verrekend met het voorschot met specifiek bestedingsdoel.

10 Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting

Overzicht baten en lasten

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2023												
Omschrijving	Raming begrotingsjaar						Realisatie 2023			Begrotingsafwijking		
	voor wijziging			na wijziging			baten d	lasten e	saldo f = d - e	baten g = a - d	lasten h = b - e	saldo i = g - h
	baten a	lasten b	saldo c = a - b	baten a	lasten b	saldo c = a - b						
Programma's (€ x 1.000)	52.229	52.229	-	53.722	53.984	-262	52.782	52.646	137	940	1.339	-399
Programma Milieubeheer												
Programma Bedrijfsvoering	23.995	24.795	-800	25.541	26.452	-911	26.436	26.840	-403	-895	-388	-507
Kosten overhead	23.995	24.795	-800	25.541	25.541	-	26.840	26.840	-	-1.298	-1.298	-
Bezettingresultaat afdelingen	-	-	-	-	-	-	-403	137	-540	403	-137	540
Totaal participant	76.224	77.024	-800	79.263	80.436	-1.172	79.218	79.485	-267	45	951	-907
Algemene dekkingsmiddelen												
saldo financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
overige dekkingsmiddelen	-	-	-	465	-	465	578	-	578	-113	-	-113
onvoorzien	-	-	-	-	-	-	39	374	-335	-39	-374	335
subtotaal algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	465	-	465	618	374	243	-153	-374	222
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor onttrekkingen/dotaties	76.224	77.024	-800	79.728	80.436	-707	79.836	79.859	-23	-108	577	-685
Toevoeging/Onttrekkingen aan reserves												
Resultaat voorgaand boekjaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie Algemene reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserve Modernisering Bedrijfsvoering	1.000	1.000	-	807	1.000	-193	771	1.000	-229	36	-	36
Mutatie reserve Duurzaamheidsopgaven	800	-	800	900	-	900	859	-	859	41	-	41
subtotaal mutatie reserves	1.800	1.000	800	1.707	1.000	707	1.630	1.000	630	77	-	77
Resultaat na Toevoegingen/Onttrekkingen	78.024	78.024	-	81.436	81.436	-0	81.466	80.859	607	-31	577	-1.215

Algemene dekkingsmiddelen

Omschrijving	Raming 2023			Realisatie 2023			Begrotingsafwijking		
	baten a	lasten b	saldo c = a - b	baten d	lasten e	saldo f = d - e	baten g = a - d	lasten h = b - e	saldo i = g - h
Financiering en algemene dekkingsmiddelen									
Betaalde rente financiering	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bespaarde rente op eigen vermogen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Doorberekende rente aan kostenplaatsen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige opbrengsten	€ -	€ -	€ -	€ 578	€ -	€ 578	€ 578	€ -	€ 578
Onvoorzien	€ -	€ -	€ -	€ 39	€ -	€ 39	€ 39	€ -	€ 39
Totaal	€ -	€ -	€ -	€ 618	€ -	€ 618	€ 618	€ -	€ 618

Het inschatten van de post 'overige opbrengsten' is lastig gezien de aard van de realisatie. De huidige afwijkingen zijn het gevolg van de uitvoering van het gekozen beleid. Dit betreft geen onrechtmatige afwijkingen.

11 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur van toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderinggrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 8 december 2022 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2,4 mln. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV va november 2023.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Begrotingscriterium	
1a. Overschrijdingen lasten programma's	-
1b. Overschrijdingen investeringsbudgetten (kredieten)	-
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het algemeen bestuur zijn gemeld	-
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	
4. Totaal van begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf gestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf gestelde beleid	-
5. Resterend saldo aan begrotingsrechtmatigheden	-
Voorwaarden criterium	
Onrechtmatigheid betreft drie dossiers	€ 491.526
Totaal onrechtmatigheden voorwaarden criterium	€ 491.526
M&O criterium	
Geen bevindingen	-
SiSa	
Geen bevindingen	-
Totaal onrechtmatigheden	€ 491.526

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Deel C: Overige gegevens

12 Wet normering topinkomens

De Wet normering van topinkomens (WNT) regelt hoeveel topfunctionarissen in de (semi)publieke sector maximaal mogen verdienen. De WNT is van toepassing op DCMR Milieudienst Rijnmond. Op grond van het bepaalde in §4, artikel 4.1, 1e lid, letters a tot en met g van de Wet normering topfunctionarissen publieke en semipublieke sector moeten de gevraagde gegevens van de (waarnemend- en) directeur openbaar gemaakt worden.

Gegevens 2023	
bedragen x €1	R.M. Thé
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01–31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 167.870,11
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.445,76
<i>Subtotaal</i>	€ 190.315,87
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 223.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 190.315,87
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.

Gegevens 2022	
bedragen x €1	R.M. Thé
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01–31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 156.975,80
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.515,44
<i>Subtotaal</i>	€180.491,24
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 180.491,24
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

13 Bestuursleden algemeen bestuur

Onderstaande tabel bevat de samenstelling van het algemeen en dagelijks bestuur (AB/DB) van DCMR. De bestuursleden zijn wethouder in de genoemde gemeente, of gedeputeerde van de provincie. De AB- en DB-leden verrichten de werkzaamheden onbezoldigd en ontvangen geen bezoldiging gelet op de Wet Normering Topinkomens. De leden van het AB worden aangewezen door de gemeenteraden en provinciale staten. De leden van het DB worden aangewezen door en vanuit het AB.

DCMR-participant	Naam	Bestuursfunctie
Provincie Zuid-Holland	De heer M. Stolk	Voorzitter DB en AB
Provincie Zuid-Holland	De heer F. Zevenbergen	Portefeuillehouder financiën, DB en AB
Gemeente Rotterdam	Mevrouw C. M. Zeegers	Vicevoorzitter DB en AB
Gemeente Albrandswaard	De heer R. Polder	AB
Gemeente Barendrecht	De heer L.P. van der Linden	AB
Gemeente Capelle aan den IJssel	De heer S. Geissler	AB
Gemeente Goeree-Overflakkee	De heer D. Markwat	AB
Gemeente Krimpen aan den IJssel	De heer W. Tempel	DB en AB
Gemeente Lansingerland	De heer M. Muis	AB
Gemeente Maassluis	Mevrouw D.N. Mulder	AB
Gemeente Nissewaard	De heer C. Hottentot	AB
Gemeente Ridderkerk	De heer P.W.J. Meij	AB
Gemeente Rotterdam	De heer M.J.W. Struijvenberg	AB
Gemeente Schiedam	De heer F. Hamerslag	DB en AB
Gemeente Vlaarding	De heer K. Kegel	AB
Gemeente Voorne aan Zee	De heer I. Bal	DB en AB
Provincie Zuid-Holland	Tot 8/11/23 mevr. J. Baljeu Na 8/11/23 mevrouw M. van Leeuwen	AB

Bijlagen

A. Productie

In paragraaf 'Cijfers in beeld' zijn al productiecijfers weergegeven. Deze bijlage bevat extra detailinformatie over de productie.

Productie Toezicht en Handhaving

Tabel: Aantal gecontroleerde Brzo-bedrijven

Product	2023	2022	2021
Brzo-inspectie preventief	144	176	172

In bovenstaande tabel staat alleen het aantal Brzo-inspecties. De aantallen BRZO Wabo-inspecties zijn meegenomen in de tabel met de algemene inspecties in paragraaf 'Cijfers in beeld'. Met de provincies Zuid-Holland en Zeeland is afgesproken om bij elk Brzo-bedrijf een Brzo-inspectie uit te voeren en daarnaast minimaal één Wabo-inspectie. Deze inspecties zijn allemaal uitgevoerd. Zowel in Zuid-Holland als in Zeeland worden ook onaangekondigde Brzo-inspecties uitgevoerd conform de afspraken met de opdrachtgever. Dat zijn er 12 in Zuid-Holland en 5 in Zeeland, resp. 10% en 20% van het bedrijvenbestand in die provincies. Daardoor zijn de aantallen Brzo-inspecties hoger dan het aantal Brzo-bedrijven.

Tabel: Aantallen bestuursrechtelijke producten uitgesplitst.

Product	2023	2022	2021
Last onder dwangsom (LoD)	215	149	161
Besluit op handhavingsverzoek	33	16	15
Sanctie-invordering	155	447	349
Bestuursrechtelijke maatregelen geluid	4	2	0

De aantallen bij de bestuursrechtelijke producten betreffen alle afgeronde zaken van het betreffende zaaktype, dus niet alleen de zaken die hebben geleid tot een handhavingsbeschikking (lod), een besluit op een handhavingsverzoek of een invorderingsbeschikking. Alle bestuursrechtelijke producten zijn vraag gestuurd waardoor de aantallen sterk afhangen van het 'aanbod' vanuit toezicht of, in het geval van een besluit op een handhavingsverzoek, van het 'aanbod' vanuit de maatschappij. Het 'aanbod' vanuit toezicht is in 2023 groter geweest dan de voorgaande jaren waardoor ook het aantal afgeronde handhavingszaken hoger ligt. Daarnaast zijn in 2023 meer verzoeken om handhaving ingediend door derden. Het aantal afgeronde invorderingszaken ligt beduidend lager dan in 2022. Dit is echter geen goede vergelijking vanwege het feit dat het hoge aantal in 2022 (mede) het gevolg was van de migratie van Rudis naar Mozard. Om dat proces zo goed mogelijk te laten verlopen, is namelijk in 2022 een groot aantal invorderingszaken, die nog openstonden maar waarvan duidelijk was dat deze geen vervolg meer zouden krijgen, afgerond. Daarnaast worden in Mozard geen invorderingszaken meer aangemaakt als er niet daadwerkelijk een sanctiecontrole is uitgevoerd.

Tabel: Aantallen strafrechtelijke producten uitgesplitst.

Product	2023	2022	2021
Proces-verbaal FP incl. SAM*	76	57	56
Proces-verbaal CJIB*	6	8	6
Bestuurlijke strafbeschikking milieu*	12	21	8

* Voor de strafrechtelijke sancties betreft het alleen de daadwerkelijk afgeronde zaken.

Sinds 2021 is de werkwijze met betrekking tot de strafrechtelijke afdoening van zaken veranderd wat invloed heeft op de aantallen producten. Er worden veel zaken versneld afgedaan door middel van

een zogenaamd SAM-proces-verbaal (Snelle Afhandeling Milieudelicten). Op basis van een beknopt relaas van bevindingen wordt de overtreder door de officier van justitie een strafbeschikking aangeboden waarmee vervolging kan worden voorkomen. Het SAM-pv wordt voortaan als product meegeteld. Dat was eerder niet het geval waardoor de aantallen in dit jaarverslag afwijken van de aantallen in de jaarverslagen 2022 en 2021. Het aantal strafrechtelijke onderzoeken is in 2023 ten opzichte van de jaren 2021 en 2022 gestegen en zit weer op het niveau van voor de Coronacrisis. Het betreffen vraag gestuurde onderzoeken vanuit Toezicht.

Productie Bodem

DCMR voert voor de provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam de regiefunctie uit in het kader van de Wet bodembescherming. DCMR houdt de bodemkwaliteit in Rijnmond in de gaten, bepaalt of nadere acties nodig zijn en voert deze uit. Daarnaast voert DCMR de bodemtaak uit voor de provincie Zuid-Holland, de gemeente Rotterdam en de gemeente Schiedam (inclusief grondverzet). Onderstaande tabel geeft een overzicht van de categorie en het aantal producten in 2023 voor het thema bodem. De aantallen zijn in lijn met eerdere jaren. Bij de beoordeling rapportages zijn ook de Beoordelingen melding besluit bodemkwaliteit meegenomen. Dat was eerder niet het geval waardoor de aantallen in dit jaarverslag afwijken van de aantallen in de jaarverslagen 2022 en 2021.

Tabel: Aantallen producten bodem. *

Product	2023	2022	2021
Beschikkingen	224	194	190
Inspecties Wbb/Bbk	569	305	278
Behandeling BUS-meldingen	411	232	335
Beoordeling rapportages	2.150	2.375	2.563

Productie overige gebiedsgerichte producten

DCMR voert voor de provincie Zuid-Holland taken uit op het gebied van luchtvaart en vuurwerk. Voor verschillende gemeentes worden adviezen verstrekt voor ontheffingen geluidsbelasting. Voor zowel de provincie als de gemeentes worden adviezen op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling opgesteld. De meeste van deze ruimtelijke adviezen betreffen de gemeente Rotterdam. In de volgende tabel is te zien wat voor soort en hoeveel gebiedsgerichte producten in 2023 gerealiseerd zijn.

Tabel: Aantallen gebiedsgerichte producten. *

Product	2023	2022	2021
Geluid (ontheffing geluidsbelasting)	26	24	28
Luchtvaart (ontheffingen/controles TUG)	93	101	63
Ruimtelijke ontwikkeling (diverse adviezen/beoordelingen op ruimtelijke ordening- en m.e.r.-gebied)	1.586	1.246	1.304
Vuurwerk (ontbrandingstoestemmingen, meldingen, controles)	204	211	100

Het aantal ontheffingen geluidsbelasting heeft zich op een lager aantal gestabiliseerd sinds 2021. De werkzaamheden aan de A16 en Blankenburgtunnel vinden vooral in de tunnel plaats, zonder directe hinder voor de omgeving. Voor de beide bouwprojecten is er een raamontheffing opgesteld voor alle verdere werkzaamheden. Voor de RO producten is een andere definitie gebruikt dan voorheen waardoor deze aantallen afwijken van de aantallen in de eerdere jaarverslagen.

In 2021 was het aantal ontbrandingstoestemmingen, meldingen en controles door Corona fors lager. In 2022 en 2023 zijn er weer volop vuurwerkevenementen geweest, waardoor de aantallen weer hoger zijn.

Productie Meldkamer

Soort meldingen (excl. vliegverkeer)	2023	2022	2021
Lawaai	10.853	11.290	8.448
Stank	4.111	3.696	4.193
Visuele hinder	1.109	939	1.032
Onbekend	17	18	6
Totaal	16.090	15.943	13.679

De aantallen in 2023 zijn vergelijkbaar met 2022. De registratie van luchtvaartklachten vindt plaats via een speciaal digitaal meldingsformulier. Deze klachten komen niet binnen bij de meldkamer, maar gaan rechtsreeks naar het team dat zich bezighoudt met vliegverkeer. De cijfers zijn te vinden in het rapport "Analyse meldingen rondom Rotterdam the Hague Airport" met subtitel "Jaarrapport 2023".

Tabel: Aantal incidentenmeldingen.

Product	2023	2022	2021
CIN-melding brand	132	147	132
CIN-melding groot incident	23	29	23
CIN-melding klein incident	126	104	101

De bedrijfsmeldingen gaan over incidenten of voorgenomen risicovolle activiteiten. Grotere bedrijven zijn verplicht om incidenten die effecten (bijvoorbeeld geur- of geluidoverlast) kunnen hebben in de omgeving via het Centrale Incidenten Nummer (CIN) te melden. Hulpdiensten kunnen op basis van een dergelijke melding snel reageren en het incident zo snel mogelijk behandelen.

In 2023 is DCMR verder gegaan met meldingstrainingen bij de bedrijven in Zuid-Holland en Zeeland die niet CIN-plichtig zijn. Doel is dat deze bedrijven meldingen gaan doen in overeenstemming met de CIN-methode. Inmiddels zijn alle bedrijven in Zeeland opgeleid

De meldkamer verricht ook taken voor het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM). Voor de SodM heeft de meldkamer in 2023 in totaal 187 meldingen ontvangen. De meeste van deze meldingen betreffen incidenten en ongevallen op boor- en werkeilanden en een enkele maal een melding over een pijpleiding. Deze meldingen zijn niet in bovenstaande tabellen opgenomen.

B. Kwaliteitscriteria – Quick scan rapportage

Inleiding

De landelijke kwaliteitscriteria waar VTH medewerkers bij Omgevingsdiensten aan moeten voldoen bevatten eisen t.a.v. de onderstaande deskundigheidsvelden op opleiding, ervaring, kennis, frequentie en aantal. Voor elk deskundigheidsveld moet de OD minimaal twee (full time) medewerkers in dienst hebben die tenminste twee derde van hun tijd aan dit onderwerp werken, met een bepaalde opleiding en extra benodigde kennis. In de provinciale werkgroep Rapportage kwaliteitscriteria eind 2022 is besloten over een uniforme wijze van rapporteren over de kwaliteitscriteria middels een tabel met een integraal ‘stoplichtsysteem’.

Toelichting

Door de bank genomen voldoet DCMR aan alle criteria, omdat in aantal mensen er twee staat. En daar wordt altijd aan voldaan, behalve voor landbouw (akkerbouw en veehouderijen). De kritische massa voor landbouw gaat op dit moment voor zowel toezicht als vergunningverlening de goede kant op. Daarnaast voldoet DCMR aan de meeste procescriteria. Waar dit niet het geval is, staat een toelichting. Over hoe om te gaan met de criteria, het actualiseren er van vinden gesprekken plaats in IBP verband.

Tabel: Deskundigheidsgebied

Generieke deskundigheden
1. Case managen
2. Vergunningverlening bouwen en ruimtelijke ordening
3. Vergunningverlening milieu
3.1. VV Procesindustrie
3.2. VV Afval
3.3. VV Agrarisch
4. Toezicht en handhaving bouw/ RO
5. Toezicht en handhaving milieu
5.1. T&H Procesindustrie
5.2. T&H Afval
5.3. T&H Agrarisch
5.4. T&H BRZO
6. Toezicht en handhaving bodem
7. toezicht en handhaving groen wetten
Juridische deskundigheden
8. Juridische aspecten vergunningverlening
9. Juridische aspecten handhaving
10. Juridische besluiten afwijkingsbesluiten
11. Ketentoezicht
12. Buitengewone opsporing natuur en milieu en fysieke leefomgeving
Specialistische deskundigheidsgebieden accent bouwen
13. Bouwfysica
14. Brandveiligheid
15. Constructieve veiligheid
16. Bouwakoestiek
17. Sloop en asbest
Specialistische deskundigheidsgebieden accent milieu
18. Afvalwater (indirecte lozingen)
19. Bodem, bouwstoffen, water
20. Externe veiligheid
21. Geluid (milieu- en bouw)
22. Groen en ecologie (als onderdeel van de beoordeling van Wabo vergunning- aanvragen)

22A. Groen en ecologie (Vergunningverlening Wet natuurwetbescherming)
23. Luchtkwaliteit
23.1 uitvoeren onderzoek
23.2. beoordelen en interpreteren van rapportages
23.3. beoordelen geurrapportages
Specialistische deskundigheidsgebieden accent ruimtelijke Ordening
24. Stedenbouw en inrichting openbare ruimte
25. Exploitatie en planeconomie
26. Cultuurhistorie
27. Energiebesparing en duurzaamheid

Tabel: Procescriteria en criteria voor inhoudelijke kwaliteit en prioriteiten

1. Rapportage en Evaluatie	VV	TH	Toelichting
Verantwoording van prestaties, mensen en middelen			
Probleem analyse VV (incl afhandelen meldingen)			
Probleem analyse T&H			
Vergelijking en auditing			
2. Strategisch beleidskader			
Prioriteit en meetbare doelstellingen VV			Actualisatieprogramma, MJP
Prioriteit en meetbare doelstellingen T&H			Brancheplannen, MJP
3. Operationeel beleidskader			
Strategie en basiswerkwijze			
Beleid R.O. t.a.v. VV			Gekozen dit niet te hebben
Objectieve criteria beoordelen en beslissen VV			Gekozen dit niet te hebben
Naleefstrategie T&H			
Toezicht strategie			
Sanctiestrategie			
Gedooagstrategie			
4. Planning en controle			
Borging personele en financiële middelen			Werkplan, bedrijfsplan
Uitvoeringsprogramma VV en T&H			
Organisatorische condities			Rouleren, scheiden V-TH
Kwaliteitsborging			Geen kwaliteitsysteem, wel bouwsteen, allerlei activiteiten en regie hierop
5. Voorbereiden			
Protocollen en werkinstructies VV			Wel aanwezig, niet tot in detail
Protocollen en werkinstructies T&H			Wel aanwezig, niet tot in detail
Protocollen voor communicatie en informatiebeheer			Wel aanwezig, niet tot in detail
Interne en externe afstemming			Wel aanwezig, niet tot in detail
6. Uitvoering ondersteunende voorzieningen			
VV/T&H			
7. Monitoring			MJPmonitoring, maar nog niet op outcome

Legenda

	Tabel 1	Tabel 2
	Er wordt voldaan aan de KC 2.2	Er wordt voldaan aan de KC 2.2
	Acties gestart om te voldoen	Acties gestart om te voldoen
	Gemotiveerde afwijking	
	Samenwerking /uitbested	
		Niet van toepassing
	Geen Taak DCMR	Geen Taak DCMR

C. Staat van activa

Overzicht van onroerende en roerende bezittingen in euro's										
	Aanschafwaarde	Investerings	Desinvesteringen en geheel afgeschreven bedragen in	Aanschafwaarde	Afschrijving tot en met	Afschrijving Desinvestering	Afschrijving	Afschrijving tot en met	Boekwaarde per	Boekwaarde per
	31 dec 22	2023	2023	31 dec 23	2022	2023	2023	2023	31 dec 22	31 dec 23
(€ x 1.000)										
GEBOUW	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
INRICHTING NIEUWE PAND	0	0	0	0	2.397	-	0	2.397	0	-
KANTOORMEUBILAIR	756	64	0	820	2.109	-	176	2.285	756	644
COMMUNICATIEMIDDELEN	187	0	0	187	584	-	60	643	187	127
AUTOMATISERING	1.007	196	0	1.203	4.186	-	499	4.685	1.007	704
METINGEN/ADVIEZEN	0	0	0	0	2.303	-	-	2.303	-	-
TOTAAL GENERAAL	1.949	260	0	2.209	11.579	0	735	12.314	1.949	1.475

D. Werkplanoverzicht per opdrachtgever

Omschrijving	Raming begroting na wijziging			Realisatie 2023			Begrotingsafwijking		
	baten a	lasten b	saldo c = a - b	baten d	lasten e	saldo f = d - e	baten g = a - d	lasten h = b - e	saldo i = g - h
opdrachtgevers (€ x 1.000)									
Gemeente Albrandswaard	402	402	-	519	519	-	-117	-117	-
Gemeente Barendrecht	743	743	-	732	732	-	12	12	-
Gemeente Capelle aan den IJssel	597	597	-	647	647	-	-51	-51	-
Gemeente Goeree-Overflakkee	1.685	1.685	-	2.089	2.089	-	-404	-404	-
Gemeente Krimpen aan den IJssel	551	551	-	573	573	-	-23	-23	-
Gemeente Lansingerland	1.676	1.676	-	1.751	1.751	-	-75	-75	-
Gemeente Maassluis	498	498	-	486	486	-	13	13	-
Gemeente Nissewaard	1.269	1.269	-	1.479	1.479	-	-210	-210	-
Gemeente Ridderkerk	1.023	1.023	-	964	964	-	59	59	-
Gemeente Schiedam	1.649	1.649	-	1.585	1.585	-	65	65	-
Gemeente Vlaardingen	1.922	1.922	-	1.781	1.781	-	141	141	-
Gemeente Voorne aan Zee	1.826	1.826	-	1.909	1.909	-	-83	-83	-
Gemeente Rotterdam	21.603	21.603	-	21.821	21.821	-	-218	-218	-
Provincie Zuid-Holland	31.287	31.287	-	31.964	31.964	-	-677	-677	-
Provincie Zeeland	4.219	4.219	-	3.898	3.898	-	320	320	-
Projecten	8.312	8.312	-	7.070	7.337	-267	1.243	976	267
Totaal opdrachtgevers	79.263	79.263	-	79.267	79.534	-267	-4	-272	267
Bezettingresultaat afdelingen	-	911	-911	-403	137	-267	403	-137	267
Algemene dekkingsmiddelen									
saldo financieringsfunctie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
overige dekkingsmiddelen	-	-	-	578	-	578	-578	-	-578
onvoorzien	-	-	-	39	374	-335	-39	-374	335
subtotaal algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	618	374	243	-618	-374	-243
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor onttrekkingen/toevoegingen	79.263	80.173	-911	79.885	79.909	-23	-218	-783	565
Toevoeging/Onttrekkingen aan reserves									
Resultaat voorgaand boekjaar	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie Algemene reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie reserve Modernisering Bedrijfsvoering	1.000	1.000	-	771	1.000	-229	229	-	229
Mutatie reserve Duurzaamheidsopgaven	800	-	800	859	-	859	-59	-	-59
subtotaal mutatie reserves	1.800	1.000	800	1.630	1.000	630	170	-	170
Resultaat na onttrekkingen/toevoegingen	81.063	81.173	-111	81.515	80.909	607	-48	-783	734
Voorstel technische toevoeging / onttrekking aan reserves									
Mutatie Algemene reserve	0	0	0	0	0	-	0	0	0
Mutatie reserve Modernisering Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0	-	0	0	0
Mutatie reserve Personeel en Organisatie	0	0	0	0	0	-	0	0	0
subtotaal mutatie reserves	0	0	0	0	0	-	0	0	0
Resultaat na technische bestemming	81.063	81.173	110	81.515	80.909	607	-48	-783	734

E. Overzicht voorschot met specifiek bestedingsdoel per participant

Omschrijving (€ x 1.000)	Saldo	Mutatie 2023 €	Saldo	Saldo
	31-12-2022 €		31-12-2023 €	31-12-2023 (€ x 1)
Participant Albrandswaard	-17	-63	-80	-80.448
Participant Barendrecht	19	47	66	66.387
Participant Brielle	-18	18	0	0
Participant Capelle aan den IJssel	15	-3	12	11.848
Participant Goeree Overflakkee	-293	-111	-404	-403.955
Participant Hellevoetsluis	-2	2	0	0
Participant Krimpen aan den IJssel	198	-23	175	175.099
Participant Lansingerland	-42	-67	-109	-108.901
Participant Maassluis	-3	11	8	8.350
Participant Nissewaard	-5	-210	-215	-214.912
Participant Ridderkerk	188	40	228	228.475
Participant Rotterdam	550	136	685	685.221
Participant Schiedam	353	60	413	412.974
Participant Vlaardingen	572	94	666	665.872
Participant Westvoorne	62	-62	0	0
Participant Voorne aan Zee	0	-40	-40	-39.896
Participant Provincie Zuid Holland	443	786	1.229	1.228.298
Provincie Zeeland	45	414	459	458.740
Totaal	2.065		3.094	3.093.153

Totaal van de vorderingen op participanten	-379	-848	-848.111
Totaal van de schulden aan participanten	2.444	3.942	3.941.264
Saldo	2.065	3.094	3.093.153

De bedragen die in de voorschotposten zijn ondergebracht zijn bestemd voor specifieke onderwerpen en voor voorziene en deels onvoorziene activiteiten die gedurende het jaar specifieke aandacht van een participant vragen.

F. Overzicht van baten en lasten per taakveld

V&W DCMR naar Taakveld		Bedrag (€ x 1.000)
<i>Taakveld</i>	<i>Categorie</i>	
7.4 Milieubeheer	3.6 Huren	
7.4 Milieubeheer	3.8 Overige goederen en diensten	0
7.4 Milieubeheer	7.1 Mutatie reserves	80.239
		1.630
Totale Baten		81.870
<i>Taakveld</i>	<i>Categorie</i>	
7.4 Milieubeheer	1.1 Salarissen en sociale lasten	
7.4 Milieubeheer	2.1 Belastingen	56.610
7.4 Milieubeheer	3.5.1 Ingeleend personeel	58
7.4 Milieubeheer	3.8 Overige goederen en diensten	7.526
7.4 Milieubeheer	7.1 Mutatie reserves	15.220
7.4 Milieubeheer	7.2 Mutatie voorzieningen	1.000
7.4 Milieubeheer	7.3 Afschrijvingen	114
		735
Totale Lasten		81.263
Resultaat voor bestemming		607

G. Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa - d.d. 07-02-2024											
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator				
IenW	E83B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2022 SISA tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) of gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie of gemeente invullen	Projectnaam / nummer	Besteding (jaar T) per project	Cumulative besteding (t/m jaar T) per project	Project algegrond (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E83B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/05</i>				
			1 061924 Gemeente Goeree-Overflakkee	RA21149 Heerendijk Oude Tonge	€ 8.360	€ 8.816					
			2 061621 Gemeente Lansingerland	RA21150-Rottekade Bergschiethoek	€ 0	€ 10.471					
			3 060556 Gemeente Maassluis	RA21153 Nazorg Maassluis	€ 38.060	€ 83.197					
			4 060613 Gemeente Albrandswaard	RA21155 Nazorg Rhoonse Griende	€ 0	€ 1.490					
			6 060489 Gemeente Barendrecht	RA22027 Dorpsstraat/Barendrecht	€ 10.158	€ 1.548					
			25	Kopie projectnaam / nummer	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 05 de reden aan	Optionele toelichting. Verplicht als bij 06 nee is ingevuld					
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/08</i>					
			1	RA21149 Heerendijk Oude Tonge	Ja						
			2	061621 Gemeente Lansingerland	Ja						
			3	060556 Gemeente Maassluis	Ja						
			4	060613 Gemeente Albrandswaard	Ja						
			6	060489 Gemeente Barendrecht	Ja						
			25	Eindverantwoording (Ja/Nee)							
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E83B/09</i>							
				Nee							
			IenW	E93	Regeling specifieke uitkering Interbestuurlijk programma VTH	Totale besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
						<i>Aard controle R Indicator: E93/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/03</i>			
						€ 289.876	€ 305.761	Nee			
						Naam activiteit	Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)			
						<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E93/06</i>			
						1 Deelname werk- en projectgroepen	€ 204.785	€ 204.785			
						2 Assisteren van data voor het IPB	€ 878	€ 878			
						3 Scholing en opleiding	€ 0	€ 0			
4 Inzicht in de bestaande vormen van bekostiging van de omgevingsdienst	€ 0	€ 0									
5 Implementatie van de Landelijke Handhavingstrategie Omgevingswet	€ 0	€ 0									
6 Uniforme indeling naar risico van zorgbedrijven (risico ranking)	€ 0	€ 0									
7 Openbaar maken van definitieve handhavingbeslissingen Wabo-inspecties	€ 2.738	€ 2.738									
8 Landelijke arbeidsmarktcampagne	€ 0	€ 0									
9 onderzoek onder het IBP naar belangrijke transitieopgaven	€ 1.478	€ 1.478									
10 Een risicoanalyse en uitvoeringsplan per omgevingsdienst	€ 7.910	€ 7.910									
11 Opstellen en uitvoeren van implementatieprogramma	€ 0	€ 0									
12 Participeren in onderzoek naar mandaten	€ 0	€ 0									
13 Visitaties bij omgevingsdiensten en meewerken aan evaluatie van de pilots	€ 23.469	€ 23.469									
14 Plan van aanpak voor het inrichten van een systeem van onderzoeken door LT naar het functioneren van het VTH stelsel	€ 0	€ 0									
15 materiele kosten (max 10% van bedrag genoemd in bijlage 2 SPRUK)	€ 48.620	€ 64.505									
IenW	E97B	Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem 2023 SISA tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(code) en/of gemeente(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie of gemeente invullen	Projectnaam / nummer	Besteding (jaar T) per project	Cumulative besteding (t/m jaar T) per project	Project algegrond (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E97B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/05</i>				
			1								
			2								
			25	Kopie projectnaam / nummer	Uitvoering is volgens aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee), zo nee geef in indicator 05 de reden aan	Optionele toelichting. Verplicht als bij 07 nee is ingevuld					
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/08</i>					
			1								
			2								
			25	Eindverantwoording (Ja/Nee)							
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E97B/09</i>							
			EZK	F21	Eenmalige specifieke uitkeringen ten behoeve van extra ondersteuning voor lozlicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	Besteding (jaar T)	Cumulative besteding (t/m jaar T)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, tweede lid van de Regeling (ja/nee)	Wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 6, zesde lid, van de Regeling (ja/nee)	Eindverantwoording (ja/nee)	
						<i>Aard controle R Indicator: F21/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: F21/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: F21/03</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: F21/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: F21/05</i>	
						692.974	756.814	Nee	Ja	Nee	